

Any XXII núm. 4,645

Barcelona: Dimecres 24 d'abril de 1912

Edició del MATÍ

SANT DEL DIA: Sant Fidel «de Sigmaringa», mr.; Sabas, mr.

[illegible]

Observatori Meteorològic de la Universitat. - Director: E. Alcobé. - 23 d'abril

Observatori Meteorològic de la Universitat. Director: E. Aleu. — 23 d'abr.
HORES D'OBSERVACIÓ: 9 h i 1/2 i 4 h i 1/2. — Baròmetre: 760,7 mm. — Temperatura: Màxima, 20; mínima, 17; ombra, 16; reflector, 18. — Humiditat: 74%. — Vents: 10 h i 1/2, 10; 4 h i 1/2, 10. — Velocitat del vent: 0 km. — Estat del cel: clar. — Núvols: Classificació: 0. — K. N. — Quantitat: 0; 0,2.
Societat del Sol: 5° 52'. — Posició del Sol: 5°. — Societat de la Lluna: 13° 10'. — Posició de la Lluna: 13° 10'.

Sortida del sol: 5' 0. = Posta: 6' 40. = Sortida de la lluna: 1' 30 in. = Posta: 2' 27 in.

  

Don Manuel Gaya y Tomás
viudo de donya Coloma Massot Morera
ADVOCAT Y NOTARI DE LLEIDA

ha mort en dita ciutat, el dia 21 del actual, havent rebut els Ausells Espirituals
(A. C. S.)

Els seus afligits fills Xavier, Lluís, Ramón, Adela, Maria y Josepha, néts, fill polítich Isidor Tribó, germans polítichs, cosins, nebets y demás parents, al participar als seus amichs y coneguts tan sensible pèrdua, els pregunen se serveixin encomanar a Déu l'ànima del difunt.

Els Excmos. y Ilms. Arquebisbe de Granada, y Bishops de Lleida, Urgell, Solsona, Girona, Tarragona y Sidó s'han dignat concedir, respectivament, 10 y 20 dies d'indulgència per cada acte de caritat o pietat cristiana a que practiquin en sufragi de l'ànima del difunt.

J. Marsans Roig y Fills
Valors, Cupons, Giros, Cambi de Monedes, Comptes corrents, Viatges
(RAMBLA CANALETES. 2)

ANÓNIMA CLAUDIO DURAN


Construccions MONIER
 Ronda Sant Pere, 44, baixos

Sostres de CIMENT ARMAT ab revolucions de guix
Patent núm. 51.579. — Econòmic, resistència, depressa en construir Dipòsits,
Ganaderes, Ponts, Edificis Industrials y tota mena de construccions ab ciment armat.

SANATORI para tuberculosos y pretuberculosos. Altura 750 metres. Oïst
de Lluisanes (prop Vich). — Direcció: Bruch, 114. Barcelona.

FERROCARRIL D'ORLEANS

Bitllets d'Excursions per la Turenna

als Castells de les riberes del Loire y a les estacions balnearies
de la Línia de Saint-Nazaire al Croisic y a Guerande

Primer itinerari. - Primera classe: 86 francs. - Segona classe: 63 frs.
Duració: 30 dies ab facultat de perllongació
París-Orleans-Blois-Ambouas-Tours-Ghenonette i tornada a Tours-Loches, y
tornada a Tours-Langels-Saumur-Angers-Nantes-Saint-Nazaire-Le Croisic-Guérande
y tornada a París, via Blois o Vendôme, o via Angers y Chartres, sense deturades a la
zarxa del Estat.

Segon itinerari.-Primera classe 54 frs.-Segona classe: 41 frs.
Duració: 15 dies sense facultat de perllongació
París-Orleans-Blois-Tours-Ghenonette y tornada a Tours-Loches y
tornada a Tours-Langels y tornada a París, via Blois o Vendôme.
Aquests bitllets s'exposen tot l'any.

Targetes d'excursions per la Turena

Aquestes targetes s'exposen tot l'any a París y a les principals estacions de les províncies, concedint la facultat de circular dins una zona formada per les seccions de Orléans a Tours, de Tours a Angoulême, de Tours a Buzançais, de Tours a Givèrres, de Buzançais a Romorantin, y de Romorantin a Blois.

Además donen dret a un viatge d'anada y tornada ab parades voluntàries, entre l'estació de sortida del viatge y el lloch d'accés a la zona abans esmentada.

L'ur validesa es de 15 dies, no comptant el dia de sortida a l'anada, ni el de la arribada a la tornada, ab facultat de dues perllongacions de 15 dies cada una mitjançant suplement.

Les targetes de família son exposas ab una reducció d'un 10 a 50 per cent dels preus de les targetes individuals, segons sia'l nombre de persones de la família.

PEL
y
PEL MOIXÍ

Extirpació radical per la electricitat
sense que reapareixi may més.
Consultes d'informació gratis.

Gabinet del doctor Pons Bonet

Dr. E. Perearnau dels Hospitals de París. **Vies urinàries y a cirurgia**
Plazza Urquinaona, 2. 1.ª. De 12 a 1 y de 3 a 5. Festius de 10 a 12.

A L'ETOILE PARISIENNE
Sucursal de Grand Gérard de París
 Ans d'ahir tingué lloch la **OBERTURA**
 Rich assortit en confeccions d'Alta Novetat

Vestits. - Abrichs. - Bruses. - Sombreros.

- Mitxes de seda 100 colors ■
- Articles pera la Confeccio ■

La primera casa a Espanya per sa espléndida varietat de models de París
Telèfon 2914 **Portal de l'Àngel, 12. 1.er**

Malalts, llegin
 Quan us troben atacats d'Anomia,
 Clorosis, Inapetència, Tubercu-
 losis, Neurastenia, Malalties
 nervioses, Raquitisme y anò-

Tusquets y C.^a S. en C. Banc
 Borsà.
 Valors y cupons.—Rambla del Centre, 9

 **MASTIC VEGETAL**
 INALTERABLE

guas, demaneu en Farmacies

HIPOFOSOL

producte granulat de gust agradable, propi



Fórmula Tobella

*Para toda mena d' empelts
y heridas de las plantas*

Pot usar-se sempre y no danya mai

para saneyores y nens. No produhex Hipercloridra ni traasors gástrics. Substitueix ventosament les Emulsions y Aíxarops d'Hipofosfita, essent el millor Reconatuent.

NINGÚ PROVARÀ LO CONTRARI

Centre d'elaboració y venda: **FARMACIA SOL**, Corls. 696 (xafrá Balmes), Barcelona.

La "Joventut Nacionalista"

La tradició.—Afinitats personals

En Cambó creu que el Catalanisme se troba al començament d'un nou període. És l'hora oportuna d'una altra promoció i el futur del moviment nacionalista podrà incorporar al moviment. Però, com per empeltarshi cal seguir la tradició, s'imposa una qüestió previa: resoldre'ls malalties —si es que existia— de les dèies gègnes, cloure l'episodi, tràgic o tragicòmic, d'una transitoria confusió de l'en-

Segons en Cambó, no existia propiament cap malícia. No existia la «jovenutia» i la «Lliga» distingíessen criteris contradictoris o contraris. Era, més aviat, un cas d'especialitzacions divergents, de criteris fragmentaris diferents que, essent cada un aplicació concreta d'un mateix criteri general, semblaven, al primer cop d'ull, extrany's l'un al altre i gairebé incompatibles. Però, ben mirat, si la Lliga tenia un pla polític, el de l'anterior promoció eren gent política, de conquesta, de Vanguardia exploradora, de presa de posicions. Els de la vinenta promoció son gent pacífica, apta per la tasca de consolidació de les conquestes aconquieses territorialment pels primers. Els primers aixaplaren Catalunya, explotaren el catalanisme. Els segons intensifiquen «un altre catalanisme» excepcional d'aquest parer: el cas del prestigi únic del Prat de la Ribera i trets joves, per haver estat l'únic a qui ha vagat fins ara l'acció constructiva.

Jo crech que és impossible, al estudiar la conexió, l'articulació de les àrees, presones, i afatats, i aïllats, estricte i personals. És clar que an en Cambó hi fa escarada narlar que

Fins ara un dels tòpics de la política, sobre tot de la política caiguista, era malparlar dels personalismes i entregar l'aparent domini de les col·lectivitats partidistes a les idees. És clar quel·l tòpic, en la realitat, era una excusa, una manera, una forma d'imputar a les idees i en aquestes temes de lliberisme, donen més grossa irresponsabilitat legal que totes les excelsituds personals: però tòpicament conserva durant molts anys la categoria de principi. Aquest principi derivava de la vuitcentista confusió de la política i la filosofia. Els filòsofs se governen amb les idees, els polítics amb l'autoritat es, entre ells, de migrada importància. Els polítics se governen, en gran part, per homes. Y se comprèn: La política s'ocupa, no de teories ideals, sino de fets reals, concrets, vivents, encarnats en la realitat. Per consegüent no es estrany que ami el veure's regida per homes de carn i ossos, per eleccions, pactes. Les idees abstractes, bones per l'home interiu, utilíssimes en el cance de la pura especulació, solen ser males guaidores en la practica. Aquesta es sempre una corva resultant de forces successives y divergents. Les idees pures es llessarien a cada hora, per la inflexibilitat de la tangent, fora de l'òrbita de les realitats. Les idees abstractes, bones per l'home interior, els trexoch polítics, com pessim cicerone d'una gran ciutat, una monja de clausura.

[illegible]

s'abreixia ab una tija de marbre perfectament llisa y brunyida, absolutament normal.

Després, coneguerem els altres. L'Abad, l'home simpatiquíssim i venerable, de l'ineixhausta bona voluntat, el precursor parlamentari del Catalanisme, l'orador correctíssim i elegant d'algunes hores úniques, l'erudit en esplugsues inopitades... En Puig i Cadafalch, l'eccepcional i el més gran dels catalanistes, l'impertinència, el què, ab en Prat de la Riba i en Duran, més simbolisava l'evolució del esol, el can de colla de la

[illegible]

Aquesta concentració directa, saltant per sobre dels conxels intermedis, entre el nucli director de la «Lliga» i nosaltres, tothom veu que es cada dia més íntima. Ja son els darrers vinguts els qui n'participen, ab estols i entusiasmes que no sonen pas a una desconfiança. La situació actual se'n revela agradabilíssimament en la recent campanya contra la centralització de notaries.

Mal entès, propiament, no més n'hi va haver un: però fou un cas gairebé individual. Alguns dels nostres, tònics i excel·lents, mal·lars a nosaltres, nouren els seus fets i les seves idees amb una especialització abassegadora interpretant equivocadament algunes actituds del Cambó i per preparar-se al estatisme fet el gall de la situació. ¿Durara aquesta tirania? Ell sab que a les altures en que està la situació política se'l necessita: un cambi de ministre d'Hiscenda fora la caiguda den Canalejas: i abusa de la situació.

La situació paga ara tant de culpes de la seva irresolució. No ha volgut fer presuposts pera aquest any i ell mateix s'ha fet presoner del ministre d'Hiscenda, com tot el govern ne resultará del primer diputat de la majoria que amensasi ab dirigit fort al distintiu presuposts.

No hi ha cap de terrible pera un home de govern com tancar les portes i entregar les claus als altres.

Madrid, 22 abril.

mitigaren llur somorita catalanitat des-
veillant suspicacies y reganys... Fou una
crisis que passà aviat. Y constet que, men-
tre dura, els qui la sofriren volien li-
var, ab perfecta lògica, a la «Joventut
Nacionalista» que aleshores ussefuita-
ven, l'epítet que la caracterisa. Fins per
aquesta rahó no pot dirse que hi ha-
gués conflicte entre la «Lliga» y la
joventut NACIONALISTA.

En Cambó potser se n'ha preocupat
massa d'aquest malentès. Lo qual acaba
de demostrar que es un dels hos-
tres. Val a dir que com a polític no
nava una certa gravetat, no estrany
que "l'politik se fés ressó d'una opi-
nió semblant que, equivocada o encer-
tada, era un fet.

Al Dia
El gall

El senyor Navarrocerverter ha quedat amo del ministeri: el president no es ningú; els presupostos, base de tota reforma de govern, van per allà ahoit vol el ministre d'Hisenda. Ningú, no cal dir-ho, té cap caràny, y si massa n'apuren fins els directors de l'ensenyament, tampoch ho sab el senyor de les erres. No sab més sinó que ha de presentar un presupost de 1.150 milions, mica més, mica menys. Males llingües asseguren que'l senyor Navarrocerverter, que és un home de gran coratge, sap que el conflicte hisendiscid plantat pels disbauxes liberals, no té res pensat; que l'únic que fa es ensojaneja a ser l'amo pera comprometre al senyor Canalejas y afavorir una situació Romanones que serveixi de pont pera anar a la senyora com a senyor.

S'assegura que'l pobre del senyor Canalejas no sab ni una paraula dels propòsits del senyor Navarrocerverter, ¿Com

tant, creyem de justícia senyalar el treball del senyor Damorés.—J. M.

LIRICH

L'empresa del Gran Teatre del Lliure ha contractat especialment per la òpera «Mefistofele», la primera representació de la qual anirà per avuy, dimecres, al celebrat tenor Angelo Parola, que fa pocs temps cantà al gran exit la mateixa òpera a Bolonya, junt ab nostra extima compatriota senyoreta Titi Bonaplata, y rescentment a Montecarlo «El Barbier de Siviglia» ab nostra altra ilustre compatriota senyoreta De Hidalgo, Titta Rufo y Chabany. El protagonista serà'l baix Niccolotti-Koormann y en els papers de «Marguerita» y «Eletta» cantaràn la senyora

SANT JORDI

AL PALAU DE LA GENERALITAT

«Els visitadors comensaven, en el pati, per les roses, y terminavon a l'instint, pels llibres de càlcul infinitesimal. En aquesta Catalunya nostra, les roses son una mica subversives y els llibres de càlcul infinitesimal son una mica subversius també.

XENIUS.

La diada de Sant Jordi

Al Palau de la Generalitat

Ahí, com tots els anys, se va celebrar al Palau de la Generalitat de Catalunya, la festivitat de Sant Jordi, ab actes religiosos i festes profanes que resultaren lludissimes.

A primeres hores del matí foren endomassats els balcons de la plaça de Sant Jaume i cantse la bandera espanyola al cim del Palau i la catalana sobre l'artística fatxada vella del carrer del Bisbe.

Després, els floristes van començar a preparar les seves instal·lacions ab aquell bon gust que tenen sempre. Enguany les parades de clavells i roses formaven dues fileres de taulos que anaven desde'l portal del carrer del Bisbe fins al peu de l'escala de Sant Jordi.

A mitjan dia del matí van començar a la capella de Sant Jordi els actes religiosos.

nyors don Pasqual del Río y don Miguel de Ribes, y el delegat d'Hisenda senyor Eulate.

Durant l'Ofici, una generació ímproba atapava per complet la capella i la galeria, fentse del tot impossible transitar per aquells indrets.

Ab l'acabany, ab moltas probas a Múdrich y a Carliá ab elements dels quals es componia la capella de Sant Felip Neri que dirigíex el mestre Miler, se van encarregar de la part musical la capella de música de Sant Pere de les Puelles, baix la direcció del mestre Mas.

Aquesta capella va cantar ab molta justesa y bon gust la notable Missa en re de Haller, interpretant durant l'ofertori l'Ave Maria de Vitoria.

Les funcions religioses del matí que començá dit, se continuá ab l'extinguy's va van seguir concorreduíssims, va acabar després de la uga de la tarda

La capella de Sant Jordi

La paret del fons coberta bellament als rics tapicis, y l'altar ple de roses y ricament fluminat, presentava la capella del glorios patró de Catalunya, n'expedí el efecte.

A les set del matí va resar la primera Missa, continuant aquestes fins a les onze y cada mitja hora sense interrupció. La de les vuit va ser de Comunió general y era organitzada per la Lliga Espiritual de Nostra Senyora

Pera l'Orfeó Català

Al sortir de la Missa de Comunió a les vuit del matí va celebrar la Lliga Espiritual a la capella de Sant Jordi, els assistents van acordar dirigir a Madrid el següent telefonema: «Reunits sòcis Lliga Espiritual Palau Generalitat Catalunya, presents als Cristo Sagrament, felicitat diada patró Catalunya a sos germans Orfeó triomfant.—President, Massip.—Secretari, Crespo.»

La concurrencia

Tant la fira de les roses com els actes religiosos, que deixem anotats, se van desenvolupar amb la presència d'una gran gentada. Ja es cosa acostumada que tots els anys al arribar la diada d'ahí se fassi impossible'l pas d'aquella bella galeria del Palau de la Generalitat i que's fessin lliguns d'espectacles i de penes dedicats a les oracions al Patró de Catalunya.

Mes, enguany, la gentada que hi va concórrer va ser molt més nombrosa que la dels anys passats, havent intervingut amb la jornada les dependències del Palau.

Ja de bon matí hi havia molts devots que esperaven la celebració de la primera missa i quant el sacerdot que la havia de celebrar aparegué, la gentada era plena com a goma i quan al cap d'una hora començava la festa de la Lliga Espiritual, els fidels omplien

Aquests tres sacerdots portaven el famossíssim tern d'or i perles, joia arxiepiscopal del segle XIV, brodada pel mestre Antoni Sadurni.

Al presbiteri hi havia les autoritats on els lloctis que ocupen cada any. Al president del Consell provincial don Enric Prat de la Riba i a l'arquebisbe i nunci apostòlic, el va representar el vis-president don Francesch de A. Bartrina.

De diputats, van veure, entre altres, als senyors don Lluís Durán i Venotoca, don Fèlix Fages, don Lluís Pericas, don Phis de Valls i de Roda, i don Lluís d'Argemí.

El senyor alcalde ja representat pel tinent d'alcalde Joan Valls i Puig, el va representar el bisbe, el canonge doctor don Jaume Bruguera; i el comandant de Marina, pel seu ajudant. També hi havia els senyors president i fiscal de l'Audència, respectivament, se-

baven fums al fons de la guèrra. Y quan va començar l'Ofici els porters van re-
mir pous treballs per obrir pas a les
autoritats que formaven el consell
comitiva oficial.

Y mentre tant al mercat de les roses
i clavells, instalat als buxos, tot s'ha
adquirir pomells de flors i toyes de
clavells, presentant una nota de color
i de vida indescriptible. Poca gent pas-
sava pel mercat que no comprés quelcom
i les floristes demostraven la seva ale-
gria per la molta venda que tenien.

Visitant el Palau

Molt abans de l'hora assenyalada, al
objecte de fer partides de circulació
pel voltant de la galeria, va permetre
la visita a les dependències del Palau.

Les primeres que's van visitar van
ser les de la part antiga, actualmen-
te en restauració. No cal dir que d'elles

y de les obres que s'han fet en feyn grans elogis. També va visitar l'Arxiu del Royal Patrimoni, desde quals dependències se passava, per la galeria gòtica, al saló de Sant Jordi, saló de sessions, de la Comissió provincial, presidència, etc.

Al saló de sessions la concurrència contemporània llarga estona don Fortuny, y al de la Comissió provincial el frontal de l'altar de Sant Jordi del segle XVI, brodat per l'Antoni Samsó i propietat de l'antiga Generalitat.

Y durant tot el dia hi va haver per aquestes y les altres dependències una gran gentada que mostrava ben satisfeta de la visita.

Concert. - Obsequi

A les deu del matí la Banda de la Casa Provincial de Caritat va executar a la entrada dels clàustres un esculleu concert.

Al voltant de la Banda s'hi va aplegar molta gent que va aplaudir els principals números del programa.

Seguint la tradicional costum, la Diputació va enviar esplendides toyes de flors a les senyores espases de les autoritats y diputats que van assistir a la festa religiosa.

Aquestes toyes van ser formades amb molt gust artístic, ab roses, liles y clavells que van adquirir a la fira.

A Pompeya

A la Iglesia de Nuestra Señora de Pompeya la festa del gloriós patró de Catalunya va revestir tots els caràcters d'una gran solemnitat.

Aquest acte religiós va ser organitzat per la direcció, professors y alumnes del Col·legi de Sant Jordi, com també la joventut jordaniana, havent assistit una gran concurrència.

La festa va començar a les deu en punt, celebrant el Rvmt. capellà del Col·legi mossen Joan Sabatés y predicant l'eloqüent orador sagrat el P. Pius, d'Urgel, de l'Ordre de Caputxins, qui va fer una notable disertació basant el tema del discurs en l'ardent amor que Catalunya ha tingut sempre pel seu gloriós patró.

La cerimònia va acabar amb l'Himne a Sant Jordi que van cantar els mateixos alumnes del Col·legi acompanyats per la capella de música de dita Iglesia.

Acabat l'Ofici, deixebles y professors van dirigir-se a la capella que té l'ant en el Palau de la Generalitat.

La festa de la tarda

A la tarda la concurrència que va visitar el Palau de la Generalitat y que va entrar a saludar al Patró de Catalunya, va ésser tan nombrosa com la del matí.

A les cinc les florides havien acabat totes les flors. Les que hi havia instal·lades al carrer del Bisbe, a pesar d'haver anat a buscar nous cistells de clavells y roses, també les havien acabat.

Els visitants del Palau, al passar per les dependències de la part vella del edifici, se fixaven especialment ab la exposició de dibuixos de monument a Mossèn Cinto.

A dos quarts de set de la tarda varen començar a arribar els socis de la Lliga Espiritual de Nuestra Señora de Montserrat, y al cap de mitja hora, tots reunits dins la capella, començaven la funció religiosa de la tarda.

Capella y la part de galeria gòtica de prop de la mateixa, era ple de devots. Y les oracions del Sant Rosari que menava des del presbiteri mossèn Gil Parés, eren contestades pels qui trobaven a la galeria ab fervorosa devoció.

La salve va ésser cantada per tots els concorrents, y acabada la lletania y dita la oració de Sant Jordi, un aplèch de socis de la Lliga Espiritual, que eren al presbiteri, varen entonar les valentes estrofes dels Goigs, la tornada de les quals era contestada per tots els fidels.

A les vuit de la nit encara entraven a la Diputació molts dels que volien fer la acostumbrada visita a Sant Jordi, mes havent passat ja les hores senyalades per la mateixa, se trobaven ab tots els salons tancats.

De fóra

Per telegrams y telefonemes que hem rebut de diferents indrets de Catalunya ens enterem que la festa de Sant Jordi ha sigut celebrada en moltes poblacions ab gran solemnitat.

En la major part de les entitats catalanistes hi ha onegat la bandera catalana.

Els processos dels misteris

D'ahir

Ahí, tant el jutjat especial com el que instrueix sumari pels actes misteriosos de donya Elena, varen passar el dia completament tranquils.

Ni l'un ni l'altre varen rebre cap declaració.

Pels corredors del jutjat, solament se deya que havia sigut denegat per l'especial, la llibertat provisional que havia sollicitat els processos Salvador Vayquy y Joan y Francisca Pujol, y que'l que s'ocupa dels assumptes de donya Elena, esperava la contestació d'un expert que havia dirigit a un jutjat de França, pera veure si's pot averiguar ahont ha anat a parar la dona misteriosa.

Altres, que semblava que estaven millor informats, deyen que aquest expert que havia sigut enviat per la via diplomàtica, era cosa del jutjat especial y que's referia a l'averiguació del parader d'alguns dels nens que han estat en poder de l'Emperadriu Martí y que actualment ningú sab hont son.

També donava com a cosa segura, que'l pintor radical y nuat de la segrestadora, Joan Pujol, havia elegit definitivament pera que'l defensés al lletat don Francisco Cid.

Y pels corredors del jutjat no's deya res més que valgués la pena.

Conferències socials

Dies ençà anunciàvem un cicle de conferències socials que a l'Ateneu Social de Sant Feliu de Guírdols donaràn diferents personalitats de les de més relleu en el camp de la cultura.

Dilluns al vespre, donchs, començà'l cicle de referència, que inaugurà el diputat a Corts don Joseph Zulueta havent d'un públic nombros y distingit, ocupant-se en el tema del Banch Nacional Agrari.

El director del Ateneu Social, mossèn Emili Boada, s'adreçà al projecte del Banch Nacional Agrari, en nom de la societat que dirigeix.

Però ahir al vespre hi havia anunciada la conferència sobre Història del Catalanisme Social, a càrrec de don Joan Bosch, conferència que haurà tingut, sens dubte, el mateix interès que la inaugural tingué p'ra la concurrència a l'Ateneu Social de Sant Feliu de Guírdols, entre'ls quals regna'l major entusiasme.

L'Orfeo Català a Madrid

La victoria definitiva

Crònica de l'excursió

El segon concert

Semblava mentida que després de la explosió d'entusiasme del primer concert de l'Orfeo Català al Reial pogués fèrseli una ovació més deirant. Donchs, ha sigut així. El segon concert, tot ell de música religiosa, acabat ab la Novena de Beethoven, aquella explosió de joia no igualada per cap altra inspiració—determinà en el públic selecte del Reial una de aquelles manifestacions de identificació ab els intèrpretes d'una obra artística, que fan època en la història dels espectacles. La concurrència va començar aplaudint, després s'hi va fer a crits, després s'alçà tothom com un sol home, després se va sentir el sanglot d'un plor que entenia. Jo no he vist mai una cosa igual. El record de la vella d'ahir perdurà indeleble en la meua memòria. L'Orfeo va apoderar-se totalment del públic, y el públic va entrar tan endintre de l'Orfeo y la Sinfònica, que tot el teatre era una sola massa ab una sola ànima. Recordo quelcom per l'estil el vespre en que al Palau de la Música Catalana va cantar la Missa de Bach. El públic aplaudia ab entusiasme delirant l'Orfeo, y l'Orfeo, en massa, y els músics de la orquestra varen posarse també a aplaudir; aplaudia tothom y molts ploraven. Vibrava la sala y l'escenari. Quin espectacle més hermos! Quin triomf per Catalunya!

Perque crítics y públic se pregunten: Com ha lograt en Millet el miracle d'aquestes execucions admirables? Y jo hi deya als que'm preguntaven: Es que l'ànima de l'Orfeo és l'ànima catalana; es que a la empenya y a la inspiració y a la constància de Millet hi ha ajudat el patriotisme, la força més poderosa de la terra; es que cada orfeonista, al prendre un mot de una cançó catalana, s'identifica ab quelcom substancial dels catalans; es que'l renixement de Catalunya es integral y tot en ell son causes y efectes alhora. Hi ha l'Orfeo, perquè hi ha renixement literari, artístic, científic, polític; perquè tothom a Catalunya se creu obligat a fer quelcom pera alguna manifestació de la vida catalana. Travem el catalanisme del cor de Millet y dels orfeonistes y no seran, de molt, lo que son. Sols l'entusiasme patriòtic pot fer una obra com la que admirarem. Si s'ingressen en Millet—diren els madrilenys que tenen ansies de cultura y progrés musical—, y jo's dich: Si tenia en Millet, diriau un gran cor, una gran voluntat, un

gran mestre, però no tindria l'Orfeo. Per això vox fa falta, no en Millet, sinó un Millet, lo que vol dir que tindria orfeonistes y voluntats y un ideal....

Els que estem acostumats a sentir al Orfeo Català experimentarem en la vella d'ahir alguns moments de rera. Les veus dels orfeonistes han quedat una mica fosques; la sequeta de l'aire de Madrid, per un cantó, contravertint les cordes bucals, el cançament de corer hores y hores d'una banda a l'altra, de volguerho veure tot, d'alçarse demati y de ficarse tant al llit, ha entrongut una mica als bruts orfeonistes, sobre tot a les noyes y als noys. Però'l públic madrileny, que no té base de comparació, no ho nota; s'embaïlla davant de la execució maravellosa dels cantants, esclaus de les més petites oscil·lacions de la batuta del mestre. Així, al acabar «El Divendres Sant», den Nicolau, y l'«Ave verum», den Saint-Saens, y el «Credo», de Palestrina, y en tot el coral de la Novena, veyem la gent de llores y llores y públic com s'estrena d'emoçió ventable, com se deixava pendre per la màgica corrent que s'establa entre escenari y platea. Quan, al final del concert, els mestres Arbós y Millet s'abracaven commoguts, l'espectacle de la ovació va arribar a lo inconcebible.

Nit de joia; els versos de Schiller semblen fets a posta pera la celebració augusta de la veïllada; les notes de Beethoven s'hi diuen com inspirades en la alegria del públic, l'alegria que emociona y barreja llàgrimes ab somriures y apretat cor y cansa com una pujada assolida depressa.

Què passarà avuy en el concert popular? Què hi dirà'l poble al sentir l'Orfeo? Com a casa, sura a l'hora, l'Orfeo Català, delícia d'escullits y entusiasmes del gros públic.

Anem a veure-ho. El teatre de Novetats, a l'entrada del carrer de Toledo, enfront de la «Plaza de la Cebada», ahont començà Madrid típic de la xulaperia y les cigarres y la gent de mercat, el Madrid den Ventura de la Vega y dels saliners de agerogero cora, donarà posada al Orfeo y a la música popular de Catalunya. Tinch viu interès per veure l'efecte.

Hi corro, que es l'hora de començar.

FERRAN AGULLÓ Y VIDAL.

22-4-12.

Espigolant la premsa

«El Correo Español» publica un article ab el títol «Grandes triunfos del Orfeo Catalán», del qual n'espigolem els següents paràgrafs:

«Los vaticinios y calendarios que se hacian acerca del éxito que aguardaba en la capital de la nación a los cultos y laboriosos orfeonistas convergían todos en un solo punto: el triunfo unánime y estruendoso.

Y anoche y anteañoche, en los dos conciertos que manos hábiles tejieron, hubimos de convencernos de que los elogios que del Orfeo Catalán se hacian, con ser muy grandes, resultaban menguados ante la sorprendente y maravillosa realidad de ejecuciones limpias, impecables, no superadas hasta hoy por ninguna entidad artística indígena, ni extranjera.

«El Palau de la Música», el primero y más soberbio templo levantado al Arte en nuestra Patria, encierra, desde sus cimientos hasta sus chapiteles, gotas de sudor y moléculas de heroísmo de unos hombres que parecen pertenecer a una raza privilegiada. Tan intenso, tan hondo, tan sublime ha sido el batallar de los simpáticos obreros catalanes! Verdad es que cuentan con un hombre privilegiado, con un espíritu fuerte, dominador, con una voluntad que jamás cede ante el obstáculo, con un artista, cuyo nombre evoca en todos auras de aliento, de esfuerzo, de poderío, de omnipotencia: Luis Millet.

Al aparecer la gloriosa «Senyera» estalló una ovación atronadora, delirante, inenarrable. El público, puesto en pie, aclamaba y vitoreaba con frenesí a la santa enseña que simboliza el alma artística de Catalunya.

No recuerdo una ovación semejante. Las señoras agitaban los pañuelos, gritaban los niños y los hombres batían palmas. En palcos, en butacas y en las localidades altas, desbordábase el entusiasmo.

Al aparecer Millet adquirió la ovación caracteres de grandiosidad indescriptible, de verdadera locura. El gran maestro emocionóse mucho ante aquella ovación formidable y las lágrimas acudieron a sus ojos, al oír aquella explosión inenarrable de entusiasmo....

«El Liberal» parlant del segon concert y del «Divendres Sant», den Nicolau:

«Tras el «Cant de la Senyera», el poema coral de «Viernes Santos», de Nicolau, admiró al público, no solo por la ajustada y delicadísima interpretación que le dió el Orfeo, sino también por la hermosura de la obra, de inspiración altísima y de ejecución admirable.

«Ave-verum», de Saint-Saens, tuvo que ser repetido ante las ruidosas ovaciones. Pero lo que coronó y aun superó el gran éxito de esta parte fué el «Credo» de la misa del «Papa Marcelo», de Palestrina.

No puede concebirse, sino oyéndolo, lo que en tal obra hizo el Orfeo.

La difícil combinación de voces que donaba en este «Credo», las distintas entonaciones, la variedad de sonoridades, todo fué vencido por el Orfeo, de manera que...

En el confiteo de la telegrafía que en el concert del Orfeo al Teatro de Novetats al acabar la interpretación de la «Mort del escola», se reproduí la ovació y el públic demandà que's repetís.

Un espectador donà un p'vica Catalunya que fou contestat per tots els concurrents.

L'Orfeo Catalunya ha enviat un caninyós telegrama de felicitació al mestre Millet y al seu Orfeo Català per son triomf a Madrid.

En el confiteo de sessions, serà obsequiat l'Orfeo ab un te després del concert.

L'Orfeo ha ensajat aquest matí, al Reial, «Parsifal», y aquesta tarda seguirà l'ensaj de la «Missa» de Bach y el programa del concert del Reial d'aquesta nit.

Se comenta y s'admira la resistencia dels cors del Orfeo, que a pesar de la serie continua de concerts no donen mostres de cansament.

La premsa y l'Orfeo.—En Gual.—Parlant ab en Millet.

Tots els periòdics següen dedicant avuy gran espai al Orfeo Català.

Públics exenses ressenyes descriptives del concert d'ahir a Novetats, y elogiant calurosament la tasca del Orfeo.

També s'ocupa la premsa d'ahir, ab molta extensió, de la última sessió del Cicle històric teatral donada ahir per l'Adrià Gual al Teatre de la Princesa.

Tots els periòdics feliciten a n'en Gual agraint la iniciativa de cultura artística que ses conferències han implantat a Madrid.

Ahí matí varem visitar en l'hotel hont posa al llustre director del Orfeo Català. En el clamorós èxit que aquest ha lograt a Madrid se destaca la figura den Millet, home modest; que a ses notables condicions artístiques uneix aquesta altra molt estimable.

«No, no; de mí no se'n ocupa—ens digué—Jo soc un m'et al Orfeo. Sols avuy que joigun lo agrait que estic, millor dit, que estem, al poble madrileny, a les autoritats per les múltiples atencions que'ns dispensen.

Parla després del caninyo que sent per l'Orfeo, al que ha dedicat y dedicará totes les seves energies.

Al parlar de l'antecedent del Orfeo, té un caninyo record per al seu país l'insigne mestre Vives.

«Poser es el seu compositor predilecto—li diguerem.

No, jo no sento predileccio per cap. Entre'm mestres espanyols, crech que en Vives, ab en Morena, en Conrat del Campo y alguns més han realitzat una obra molt digna de que la música espanyola sia escoltada ab atenció pels públics estrangers.

«Quina es la obra den Vives en que el troba vostè més acorat?

«No, que avuy jo posa molt poch: el «Don Juan» de Cignoni.

«Y en're l's clàssics estrangers? Y den Wagner?

«Casi tots els han tingut grans acorts; però aquest «Parsifal» y, sobre tot, «Els mestres cantaires», m'atrauen, me suggestionen.

Després parlem de la Wagneriana y de la Orquestra Sinfònica, pera les que en Millet té sols paraules d'alt encomi.

Gracies a n'aquestes entitats opina en Millet que's desenvoluparà a Espanya la música clàssica.

Referint-se a la Sinfònica ens contà l'èxit del mestre Arbós en la seva darrera tournée per Barcelona.

«Y a vostè, l'aplaudirem aviat a Madrid com autor de una obra?

Y el mestre, somrient y després de una pausa, ens replica ab aquestes paraules:

«No. Pera això es necessari estar molt atent a n'aquestes tasques, y jo no puch: me dech a l'Orfeo, a les meves classes.

Després de felicitarlo de nou, ens retirem.

Els darrers ensaigs

L'Orfeo Català, ab la Sinfònica, ha continuat aquesta tarda, en el Reial, els ensaigs de «Parsifal» y la Missa de Bach, ab assistència de selectíssim públic. Com en dies anteriors hi ha hagut molts aplaudiments de la concurrència.

El concert d'aquesta nit y despedida del Orfeo, en el Reial, promet ser un aconecement.

La recepció al Ajuntament

L'Ajuntament, pera la recepció d'aquesta tarda en honor del Orfeo Català, ha vestit de gran gala la casa. Com anunciarem, escola, salons y passadissos estaven adornats ab profusió de plantes y flors. Municipals y ugiers vestien de gran gala.

En el pati de cristalls s'ha col·locat un gran tablado pera que la Banda Municipal amenís la recepció.

A les cinc de la tarda han començat a arribar els invitats. L'alcalde y els regidors, a les hores, acompanyats a les senyores fins al saló de sessions, que estava totalment alfombrat.

La colònia catalana tenia una gran representació entre'ls invitats.

Prompte han quedat totalment ocupats salons y passadissos.

Assistien al acte totes les autoritats y el governador.

L'Orfeo, després dels ensaigs en el Reial, que han terminat a les 8'30, s'ha dirigit format ab la Senyera, a la Casa de la Vila, essent rebut a la porta principal per l'alcalde, regidors y regidors.

Les senyores del Orfeo han passat al Hall y els chors y professors han sigut invitats a ocupar el gran saló de sessions.

A dita hora era impossible donar un pas. Tots els salons estaven rebossats d'invitats.

A la Secretaria del alcalde hem tingut ocasió d'admirar el present que l'Ajuntament de Madrid entrega al Orfeo Català com record de la seva estada a Madrid.

Sobre un gran estot de pell de Rússia format ab vellut vermell descansava una corona de llores, de plana, d'uns 50 centímetres de circumferència, tenint com base un llag gran d'or en el que's llegia la següent inscripció: «El Ayuntamiento de Madrid al Orfeo Catalán.—Abril.—1912.»

L'alcalde de Madrid ha dirigit durant la recepció el següent telegrama al alcalde de Barcelona:

«Ab moriu de la recepció que an aquesta hora se celebra en la Casa Consistorial en honor del Orfeo Català y a la que assistien totes les classes socials d'aquesta capital, pera significar com afecte y simplicitat a la il·lustre ciutat de Barcelona, tinch el gust, en nom del Ajuntament y en el meu propi, de saludar a la corporació que V. E. presideix, desitjant pera Barcelona la prosperitat de que es digna per sa cultura y son amor al treball.—L'alcalde-president, Ruiz Gimenez.»

La Banda Municipal, dirigida pel mestre Vila, ha executat un concert ab el següent programa: «Egmond», overture de Beethoven; Putturi de «La Revolució»; de Chapi; el «Viaje de Sigfrido» per el Rhim, de Wagner; «Fantasia espanyola», de Villa; «El aprendiz de Brujo», de Luikas; y la sardana de «Garin», de Bréon.

Orfeonistes y invitats, que per impossibilitat material no tenien accés al Hall, mentre la Banda executava son programa, encantenen sos ois recorrent els salons y admirant retrats y quadres.

La Banda Municipal ha sigut molt aplaudida.

A les 6'30 s'ha servit als orfeonistes, en el saló anomenat de Quadres, un lunch, tenint que ferho per etapes, car ni'l saló ni les taules tenien cubada pera tots els individus que componen l'Orfeo.

Molts orfeonistes que han vist el regal que l'Ajuntament els fa alabaven son bon gust.

La Senyera l'han col·locada en el tablado de la Banda Municipal.

L'animació era extraordinària.

La Banda Municipal ha terminat tocant la sardana. Parolles de orfeonistes s'han desentat, y en un reduït espai han ballat el clàssic ball català.

Els invitats, en pocs uns y altres en les cadires, s'apinyaven pera presenciarlo.

Al final una salva d'aplaudiments ha obligat a repetir als orfeonistes.

Encara que no figurava en el programa, el mestre Millet ha congregat després al chor d'homes en el tablado que ocupava la Banda Municipal y ha entrat el «Sota del Olmo». Com el local es reduït y resonaven potentes y vibrants les veus del chor, el públic ha tributat als orfeonistes una ovació clamorosa.

Ha executat després l'Himne del arbre fruiter, acompanyant el solo del tenor Vinas.

El públic l'ha escoltat ab silenci sepulcral, y al final els visques, els «bravos» y els aplaudiments interminables han obligat al mestre Millet, que somria a veures se netajava ràpidament el suor, a presentar al públic al tenor Vinas, en mitg d'una immensa ovació.

Ab això ha terminat la recepció, prop de les vuit del vespre, entregant després l'alcalde al senyor Millet la corona de llores y plata y or, en nom de l'Ajuntament, com record del viatge a Madrid del Orfeo Català.

El senyor Millet ha donat, en nom del Orfeo, gracies al alcalde, a qui ha manifestat el testimoni de gratitud per al poble madrileny que tan bona acollida els ha dispensat.

Els invitats, molt satisfets, han abandonat els salons de la Casa de la Vila.

Els fotògrafs han obtingut varies fotografies del acte d'entrega de la corona.

L'últim concert

Madrid, 24, 12'30 matinalada.

A corre-cuita desde l'Ajuntament s'han dirigit els orfeonistes a sos respectius hospedatges y poch després de les nou entraven en el Teatre Reial.

An aquesta hora una pluja menuda queya sobre Madrid.

Automòbils y cotxes aflluïen al Teatre Reial, que ben aviat, com en nits anteriors, s'ha vist atestat de públic selectíssim.

A la llorja regia de prosceni hi eren, desde primera hora, els Reys y tota la família reial.

La llorja gran regia la ocupaven els ajudants del Rey y dames de la Reina.

En la llorja del Govern hi ha el comte de Romanones.

Entre bastidors conversen uns moments ab el senyor Millet.

«Demà la marxa?», li preguntem.

«Sí, senyor; a les deu y després arribar a Saragossa a dos quarts de set y celebrat el dijous un concert en la capital aragonesa.

Y la salut en l'Orfeo?

«Admirable; ja sab vostè que un automòbil ens va donar un cop a un noy; però, res, afortunadament.

Els aplaudiments del públic criden a escena al senyor Millet, perquè fa estona que ocupen el seu lloch la Sinfònica y els chors.

La presència den Millet en el palch escènich es acollida ab aplaudiments, y una veu diu en català:

«Ja'm sembla que es hora!»

En Millet somriu, empenya la baruta y comença la primera part del programa ab el «Gloria in excelsis Deo» y Qui tollis peccata mundi, de la gran missa en mi menor de Bach, per la Sinfònica y el chor d'homes del Orfeo.

Al terminar, aplaudiments, visques y «bravos» se repeteixen durant llarga estona.

La Sinfònica comparteix els juplaudiments ab l'Orfeo.

A dos quarts d'onze termina la primera part del programa.

En el «foyers» hi ha molts polítics que no parlen de política, sostenint conversa sobre'ls triomfs del Orfeo.

Un ex-ministre liberal li diu a un diputat republicà, català:

«Estich encantat; no havia sentit al magnífic Orfeo Català; ara que ja ha après el camí, lo que fa falta es que's visiti sovint, perquè sols tindrem de viatjar molt a Barcelona.

A tres quarts d'onze's timbres anuncien el començament de la segona part del programa ab «L'Emigrant», pel chor d'homes.

El mestre Vives escolta la seva obra devotament desde una butaca y el públic premia ab nodrits aplaudiments al Orfeo.

La pastoral den Clavé «Les flors de Maig» hi val al

TASCA BENÈFICA

A mida que s'endinsa en el mar, l'home de la beneficència va experimentant satisfaccions i, a la vegada, fomes amargues. Les primeres, conformes van perfeccionant les institucions que presten servei als pobres malalts i desvalguts, i quan els mètodes econòmics permeten creure i organitzar de noves, sobre tot d'aquelles que venen a omplir un buit existencial, les segones, conformes van descobrint els innombrables aspectes de la beneficència que estan encara per arribar i que tan indispensables són en ciutats com Barcelona, aleshores les necessitats se manifesten de manera tan variada, i que per la seva especial condició ve a ser la gran col·lecció de totes les misèries.

Morès a la península dels barcelonins, va començar, de mica en mica, la nostra ciutat amb una porció d'institucions benèfiques; morès també en els recursos que la Llei posa a les mans de la Junta provincial de protecció a la infància, son ja algunes les institucions que s'han creat i les que estan en projecte, embarrancant, esperant el moment de la seva corporació.

Recentment s'ha inaugurat el Restaurant escolar a la barriada d'Horta-françès, com a complement del de maternitat que fa temps va començar a funcionar en el mateix lloc, i com a continuació de la serie que va quedar iniciada ab el del carrer del Pen de la Creu.

Proximament s'inaugurarà també, si determinades gestions no fracassen, el Sanatori Marítim per noys escolars i afebles en un dels pobles de la nostra hermosa i sana costa de Llevant.

Serà un altre pas envers la solució d'una gran necessitat, fonamentalment sanitària, que farà honor a la Junta de protecció a la infància i una demostració de que aquesta entitat no romanec inactiva i que esmera els ingressos de que disposa per a obres ben encaminades ab la finalitat a que deu respondre.

Així, lentament i sense fer soroll, van omplint-se aquestes buïres de que al començament parlava. Així veiem també com una altra Junta benèfica, la del Hospital Clínic, procura, a mida que el seu pressupost ho permet, anar establint serveis fins ara desatesos. No més cal llegir la "Memoria" d'enguany, de la qual va donar compte extensament la VEU DE CATALUNYA, dies enrere, per fer-se càrrec de lo que s'ha fet i per arribar a fer, mentre els medis no manquin, dins d'aquell vassallatge edifici. Per de prompte, una campanya per mi iniciada i sostinguda en la premsa i en la tribuna, la que's referia a la fundació d'un Hospital per malalts crònics i incurables, que va tocar el cor, precisament fa poch més d'un any, al generós filantrop don Miquel Albà (A. C. S.), ha cristallitzat també en el Clínic, donant per resultat l'establiment de diverses sales per incurables, anomenades d'excedents, nom més humil i menys desesperador, en les quals hi troben acollida i el consol que proporciona la caritat i la ciencia mèdica, un bon número de malalts que no haurien sapigut abans enquirse per manca de lloch apropiat al seu estat i condició.

Animes amaraes d'amor al pròxim han començat ja a ajudar a la Junta del Hospital Clínic ab alguna fundació destinada al sosteniment permanent d'un lloch per malalt incurable, i es d'esperar que no passaran aquest any sense que noves fundacions vagin a reforçar el pressupost del Hospital per a que aquest pugui anar extenent la seva acció benèfica.

No obstant lo molt que ja existeix en materia de beneficència, son en gran

número les necessitats que encara estan desatoses, necessitats que fructifiquen les veuen i les palpen els professionals de la beneficència, els que la practiquen, i els que, d'una manera directa, intervenen en organismes benèfics i que tenen de donar solució a la variada de casos que la misèria, les malalties, les orfandat, les anormalitats, etc. etc. els proporcionen cada dia.

Dins de poch en Ramón Albà publicà la segona edició d'un llibre interessantíssim, "La Caridad en Barcelona", que ve a ser un índex complet de totes les institucions de caràcter benèfic existents en el pla de Barcelona, ab expressió de la finalitat que cada una té assignada.

Serà, després de llegir o consultar aquest llibre, quan podrem conèixer lo que ja està degudament atès, lo que ha estat mitjanament i, sobre tot, lo que no ho està gens ni mica. Trobarem, indubtablement, a faltarhi moltes coses i allavors serà quan començarem a iniciar una serie de campanyes per anar de dret a la fundació, organització o reorganització de lo més perentori, sens perjudici de que ja desde ara puguin exposar-se en les columnes de la premsa barcelonina quines són les necessitats falrades d'elements per a ser ateses i de més imminent i urgentíssima resolució.

N'hi ha una, entre moltes, que junt ab un meu company de Consistori, hem pensat que podia ser satisfeta per l'Ajuntament de Barcelona, encara que modestament i com a via d'ensai. Pns varem conseguir una consignació en el pressupost, que va restar impagada, per no haver trobat ambient favorable al nostre projecte. Tal vegada ara que s'ha entrat d'una manera decisiva en el camí de les grans reformes socials i del millorament de les classes més valgués, tindria'l nostre projecte de "Protecció a les mares obreres", que així l'anomenavem, una franca acollida per par de la corporació municipal, o d'algunes entitats de caràcter social benèfic, entre elles la respectable i respectada "Societat Econòmica d'Amichs del País", que tan belles iniciatives ha tingut durant la seva centenaria existència.

La que va iniciar les "Colònies escolars", que encara organitza cada poble; la que va esperar al nostre Ajuntament per que les organitzés també en major número que ella, per ser superiors els medis i elements de que disposa, podria, tal vegada pendre la iniciativa d'aquest projecte de protecció a les mares obreres, que no consisteix en altra cosa que en organitzar en forma de colònies, en la que's consideri més convenient o adequada, l'envi de mares obreres al camp, al lloc que's fa ab els noys, a respirar durant una mesada aires purs i sanitosos, proporcionar-les descans a llurs fatigues i una alimentació reparadora de llurs forces perdudes.

Es immens el número de dones que porten durant l'any una vida d'escàrris incompatible ab llur naturalesa feble, que per atendre les necessitats més apresment, treballen sense repòs, mal menjars i mal dormides; aquestes dones que tenen de guanyar-se la vida rentant, fregant, cusint, plantant, etc. i han de cuidar la casa i la família ab tota mena de privacions i lluitant desesperadament per proveir de lo més necessari.

Quin benefici més positiu se'ls proporcionaria ab uns quants dies d'aire pur i sol?

Lleu aquesta idea, convinent de que algú ha de recollir-la. El sembrador es sempre un gran optimista.

Francisc PUIG Y ALFONSO.

nos plens d'èter a forta pressió, suposant que en certa l'actual definició de la pluja bastant el fet per condensar el vapor d'aigua de l'atmosfera, fou un enorme fracàs.

Es cert que també fracassaren a París les experiències de Renon per medi de descàrregues explosives, però n'hi ha prou ab consignar que fou un fracàs el no aconseguir que els elements que integren el problema, s'operà dominant a França un regimne d'altres pressions, o lo que es lo mateix, quasi sense existir vapor d'aigua en sa atmosfera.

Per a l'acumulació vapor d'aigua, es necessari que n'hi hagi en la zona d'acumulació; així cosa es va veure, quan el mecanisme de la pluja natural per la previa acumulació del vapor d'aigua i consegüent contacte de ses partícules, conduïx, lògicament, a la resolució del problema de la pluja artificial per la constitució de pous o cavitats atmosfèriques, degudes a l'acció de les explosions.

Les fortes pressions exercides per les descàrregues causen un buit atmosfèric i, per sa constitució el vapor d'aigua de les regions circondants, se vessa

en el buit accidental.

Noves descàrregues seran causa de successus vessaments d'aigua surant, fins que, si s'ha acumulat en quantitat suficient, apareixerà una depressió, cavitat o vall atmosfèrica, al fons de la qual anirà devalant el vapor d'aigua circondant.

Ha nascut una tempesta, ab sa zona de pressió mínima en el fons, pressió que augmenta progressivament ab la distancia al centre, fins alcançar la pressió màxima del sistema, o cimal baromètric, veritable anell alimentador del meteor, fins que's descontrola el procés de la pluja natural per acció mecànica.

Avuy domina un regimne sec en la Espanya oriental, avuytats un crit de angustia en les seves comarques. El cel ens nega la seva aigua fecundant, augmentant accidentalment la trista cala peninsular, mentre ens inonda una ona de pluja per convicció merament bibliogràfica.

Jo sols sé que l'home pot transformar un clima.

Hi ha pobles que tenen un clima abrassador, hont sols impera la cigala entre escapes calmoses perquè's que hi viuen ho mereixen.

DE L'ORIENT

Etapas d'un viatge De Constantinopla estant

En una de més passades cròniques vos deya que aquesta capital dona la nota cosmopolita per excel·lència. M'hi afermo cada volta més. No poded figurarvos l'impressió que causa viure en un país que sols a forca d'estarhi s'arriba a comprendre que de turch no té la menor quantitat possible; car s'ha de fer la salveta de que la majoria dels seus habitants son greecs, armenis, jueus, llewantins i de totes les nacions europees, de manera que's musulmans son relativament menors. D'això ve la dominació dels forasters. L'amo de Turquia es el foraster; aquest no paga contribució, ni se'l pot jutjar per altra llei que la llei del país natal o adoptiu, i sols hi resta'l recurs al govern d'aquest país, per fer respectar els seus drets, i sempre d'acort ab l'embaixador, fer expulsar al subdit estranger que creu que no's porta tal com Mahoma desitjava.

D'aquí una pila d'anomalies, d'aquí una junta o concell de sanitat que fa lo que vol, car sempre està composta per persones estrangeres, que dictaminen sobre extrems en els quals cap competència hi tenen.

Figures que estem travessant una epidemia de verola i escarlantina que fa horror. Donchs bé; el Govern turch volia fer tancar les escoles i pendre determinades mides, y al Concell internacional de sanitat li ha semblat això massa arbitrari i sols ha consentit que's tinguin les turques, perquè les europees, per no perjudicar als interessos, han decidit no tancar les escoles.

La també absurda que, en plena epidemia, se deixi passejar pels carrers, a estil de carnestoltes, els cadavres dels greecs. Aquests senyors, quan fan un enterament, prenen patró d'antiques practiques y fan una serie de rances que donen a la seva cerimonia quelcom de august i de majestuós. Entre quatre individus, davant d'un tauler endoliat, hi va el cadavre, moltes voltes ja descompost; al darrera, la família i amichs, ab ciris, y els capellans; per fi, un cotxe ab la caixa buida, plena de flors; y així, a tiff de mascarada macabra, el cadavre del parent que ha mort de la verola, amb les infeccions de passar per una infinitat de carrers ab repugnancia de tohom.

També xoquen fortament les diferents iglésies y els diferents dies de festa. El divendres es el dia del descans turch, y el destinat a celebrar les funcions religioses musulmanes, el dissabte es el dels jueus y greecs, y el diumenge nostre; de manera que quasi se pot dir que sols hi ha pora treballar ab el dia de Cambré, o Comers d'aquella ciutat. Y realment té raó; car, quan un s'allunya d'aquest país de contrast, troba una felicitat seductora al recordar aquell moviment frenètic y cosmopolita; aquella anabilitat y correcció en quasi totes les persones; la bondat y dolcesa característica del turch; el seu poble, el Karakoy, el Sultà Sophia y les altres mesquides; ab sos esbels minarets. En un mot, al trobar-se en alta mar, recorda ab fruicó y tendresa lo que en un principi tortura y correp.

Dos mesos justos he passat organitzant la manera de que's nostros productors trobin facilitats y seguretat en les remeses. Crech haver arribat allí hont valgu proposarme, y no serin testimonis, si es necessari, els meus amichs en Ramón Vilà, y l'Alvarez, de Mhaga, als quals he tingut el gust de veure per aquestes terres, y que de son estudi'n treuran un bell profit, sens dubte en la campanya de setembre, época en que's comencien d'aquí fan les grans compres.

De retorn a la nostra terra, me poso a la disposició de tots els qui vulguin detalls y noticies; y els diré els genres de més consum, aprofit tot de tipus y preus. Y encara que's tingan que veure ab els meus negocis, no importa. El nostre esperit en aquests moments té de tenir una mira patriòtica, y crech que es un dever el facilitar, sia com sia, l'introducció de nostros productes. Com dich, estaré a les ordres de tots, quan vulguin sobre accedents referents a aquest mercat.

Deput a l'amich Pons, qui va tenir la primera idea, ha pres per lo de la formació d'una missió extraordinaria política comercial per visitar pel maig el nostre país. He tingut l'alt honor d'esser l'encarregat d'organitzar la junta dels senyors Mehmet Ali Bey, y Rustem Nedjib Bey. La formaran persones oficials, comerciants y militars, presidides totes per un princip imperial. Crech que faran bé les nostros entitats oficials y centres industrials de preparar, ja que'l temps no sobra y aquests senyors que's visitaran son quasi els mateixos que fa dos anys van anar a França y foren rebuts ab palmes.

Trobo molt interessant, també, l'ocu

fa la xusma llewantina y europea que els mateixos musulmans, car aquests perseguixen sols un fi, y es el fanatisme que's induïx a tals extrems, mentre que's altres, que en dies de revoltes inspiren més confiança per sa qualitat de cristians, s'aprofiten d'això per robar y assassinar impunement fins a les persones que's son més conegudes y a les quals donen més favors y tot.

Una de més penoses impressions no veure may, hi per casualitat, un vaixell espanyol dins aquest bosch immens de pals, dels barcos de totes les nacions. Veuem flamejar banderes franceses, alemanyes, angleses, gregues, russes, holandeses, belgues, portuguesas, americanes del Nord, Centre y Sur, xines, japoneses, en fi, de tot arreu, menys la nostra! Això sol vos donarà una idea molt profunda dels vicis originaris, de per que no podem vendre ab iguals circumstancies en aquest mercat, car tot té una relació exacta y la manca de aigua, directament en la península. Turquia es, sens dubte, un gran contratemps per als nostros exportadors.

Sembla que'l nostre embaixador ha fet indicacions al Govern sobre la necessitat d'establir aquest medi de comunicació, així don d'altres coses convenientes que podrien resoldre ab facilitat les grans dificultats que tenen els nostros productors per exportar. ¿Se portarà a cap aquestes reformes? ¿El nostre Govern apoyarà materialment les iniciatives dels productors?

Acompanyats y invitats pel efvort Rustem Nedjib Bey, varem assistir a un casament turch.

Res més bonich y exòtic. Afigureu-vos un rich Palau Oriental, ab sostres d'or, tapissos, coixins, otomans, arnes, pobeters, de fusta, de marbre, de plata, brodat d'or y plata y ab turbants de seda, de tots colors... Músichs cantant himnes adequats al acte ab instruments estranyes de tons brillants; una taula ab cent coberts preparats; y una profusió de llums d'oli; els pobeters llençant flors de colors; encens; Ayà se l'escenari per la celebració del casament.

La cerimonia es relativament curta. El nuvi, vestit de gala, se posa al costat d'un bionbio, y a l'altra banda (invisible per la homes) hi ha les senyores y la núvia. Entrementes del bionbio que separa homes y dones, l'imam, que llegeix uns ritus del Corán, acaba la lectura el pare del nuvi llegeix en veu alta el contracte y capitulacions, y ja es un fet el casament. Estil "Comde de Luxemburgo". Després, un dinar ab trenta plats diferents. S'ha de menjar de les escales de la biblioteca Colombiana, de les de la biblioteca de la vida del autor y el "Quijote", por el Excelentísimo Sr. D. Adolfo de Castro. Estudi crítich publicat en els números 12-16 y 18-19 del any II de la "Miscelánea", corresponents als mesos de juny-setembre de 1874. Parlat d'aquest estudi, en LA VEU de primer de setembre de 1909, demem aquestes paraules:

J. DE TOGORES.

Constantinopla, mars de 1912.

De tornada a Barcelona

La Turquia té'l do de produir anyorances a qui la deixa. Així m'ho deya desde San Sebastia'n Pérez, l'última que'ls de la Cambré, ab Comers d'aquella ciutat. Y realment té raó; car, quan un s'allunya d'aquest país de contrast, troba una felicitat seductora al recordar aquell moviment frenètic y cosmopolita; aquella anabilitat y correcció en quasi totes les persones; la bondat y dolcesa característica del turch; el seu poble, el Karakoy, el Sultà Sophia y les altres mesquides; ab sos esbels minarets. En un mot, al trobar-se en alta mar, recorda ab fruicó y tendresa lo que en un principi tortura y correp.

Dos mesos justos he passat organitzant la manera de que's nostros productors trobin facilitats y seguretat en les remeses. Crech haver arribat allí hont valgu proposarme, y no serin testimonis, si es necessari, els meus amichs en Ramón Vilà, y l'Alvarez, de Mhaga, als quals he tingut el gust de veure per aquestes terres, y que de son estudi'n treuran un bell profit, sens dubte en la campanya de setembre, época en que's comencien d'aquí fan les grans compres.

De retorn a la nostra terra, me poso a la disposició de tots els qui vulguin detalls y noticies; y els diré els genres de més consum, aprofit tot de tipus y preus. Y encara que's tingan que veure ab els meus negocis, no importa. El nostre esperit en aquests moments té de tenir una mira patriòtica, y crech que es un dever el facilitar, sia com sia, l'introducció de nostros productes. Com dich, estaré a les ordres de tots, quan vulguin sobre accedents referents a aquest mercat.

Deput a l'amich Pons, qui va tenir la primera idea, ha pres per lo de la formació d'una missió extraordinaria política comercial per visitar pel maig el nostre país. He tingut l'alt honor d'esser l'encarregat d'organitzar la junta dels senyors Mehmet Ali Bey, y Rustem Nedjib Bey. La formaran persones oficials, comerciants y militars, presidides totes per un princip imperial. Crech que faran bé les nostros entitats oficials y centres industrials de preparar, ja que'l temps no sobra y aquests senyors que's visitaran son quasi els mateixos que fa dos anys van anar a França y foren rebuts ab palmes.

Trobo molt interessant, també, l'ocu

parse del intercanvi de productes. Turquia produïx molt poch en lo que a indústrija pot referirse; mes, en quant a la terra, pot exportar en grans quantitats: blats, cotons, opí, granos, plegones, montaga, seda en capolls, plombers, les més renomades del món; baynes y ungles de búfalo, figures de smyna, llanes, pel de cabra, essencia de roses, petroli, etc. etc. Y, finalment, el nostre Govern podria manufacturar el nostre blat ab el tabac tan bon y barato de Karagach, molt millor que'l que's fuma a Espanya, y més econòmic, ja que la millor qualitat Bafra sols costa a Turquia 2 1/2 piastres el paquet de 20 cigarres, equivalent a 58 cèntims y incomparablement millor que's nostros de 70 y que's sols ne contenen 18. De la importació d'aquests productes també'n haurem de preocupar pel bon efecte que farà en aquell país el que no anem sols a explotar, si que també a facilitar un intercanvi.

Per la meua part he dut nostros detalls, y a qui vulgu interressar podrà posar en contacte ab cases d'importancia d'aquell país.

La guerra entre Italia y Turquia sembla un pas de comedia.

Tots els estrangers y visitants que's fixen ab l'excursió turca, a aquesta ciutat, fan ab perfecta unanimitat aquesta clamació: "Si els italians se posen en contacte ab l'excursió regular turch, o intenten un desembarc, el desengany serà gros". Realment, cal veure com els alemanys l'han organitzat y cal veure el modern material de guerra que tenen, molt abundant. Després, l'odi dels turchs cada dia es més intens.

Tornant a lo comercial, crech que la época millor dels negocis a Turquia es pet setembre propiament, o sia després del "Ramazàn"-quaransa turca-, ja que per aquell temps tothom contracta per l'any; així es que no'm cansaré de proclamar l'idea de que tots els que vulguin treballar en serio donen am a un viatge d'estudi, ab la seguretat de que'n treuran gran profit per al pervindre.

J. DE TOGORES.

Barcelona, abril 1912.

Una bibliografia den Menéndez y Pelayo

Un fascicle den Bonilla y San Martín. Treballs primerenchs den Menéndez.—"La Ciencia Española". "Horacio en España".—Altres obres.—Nota final.

Ab motiu de l'aparició dels primers volums de les Obres completes de l'insigne polígraf santanderí, la casa editora de les mateixes ha publicat en fascicle apart una nova edició, revisada y aumentada, de la "Bibliografía" den Menéndez y Pelayo, quel catedràtic de l'Universitat Central senyor Bonilla y San Martín publicà per primera vegada en els números de novembre de 1906 (pàgs. 465-490), y mars de 1907 (pàgs. 185-192), de la revista "Ateneo" de Madrid.

No es nostre propòsit fer en aquests moments un examen detingut del treball del senyor Bonilla, car això fora tasca llarga y més propia d'una revista, que d'un diari polítich; però, volem senyalar algunes de les moltes llacunes que hem notades, quique de suficiencia en les referencies de molts dels articles, fascicles y llibres que se citen, la poca fidelitat en la transcripció de epígrafs y la manca d'un ordre lògich en les anotacions. Defectes de capital importancia en els treballs bibliogràfics, que fan impossible poder formar cabal concepte de la gènesi de les obres, del caràcter de molts dels articles que's citen y de l'època y lloch en que foren escrits o publicats.

Del talent y cultura del senyor Bonilla y de la seva devoció per en Menéndez y Pelayo, calia esperar-ne, y hi havia dret a exigir, un treball molt alt de què's objecte y que no sembla d'un home ja consagrat per la critica, qui ocupa llocs eminents en el magisteri y en les més altes acadèmies y corporacions y disposa de prou facilitats per consultar a son albir les millors biblioteques de la capital d'Espanya.

Cal hagi seguida detingudament la vida d'escriptor den Menéndez, tantost passi la vista per la página que segueix a l'advertencia preliminar del fascicle, notant la manca de tota la seva producció literaria anterior a 1875 y bona part de la d'aquest any, gairebé tota publicada en una revista dita "Miscelánea científica y literaria", que durava els anys 1873-75, un llibre de "Estudios de la Universidad publica de Barcelona"; en aquesta ciutat nostra desde ab el nom glorios den Menéndez y Pelayo fou l'lenat per primera vegada al públich estudiós y a hont se forja principalment el seu esperit per les doctes ensenyances dels il·lustres vilafraquians Milà y Fontanals y Llorens y Barba. D'aquests treballs primerenchs, que han passat desapercibuts a n'en Bonilla y que a la condició d'esser les primícies espirituals del gran escriptor alguns reunexen notables qualitats reveladores del seu talent y prodigiosa erudició, ens plau recordar els següents, publicats en la citada revista escolar d'aquesta ciutat.

"Elegías de Albio Tibulo, traduccions directament del text latino.—Traducció en tercets intermitents de l'èpica primera del llibre primer de Tibulo. Fou publicada en el número de 31 mars de 1874, y reproduïda en l'extraordinari de la revista "La Catalina" den Menéndez y Pelayo en 4 de setembre de 1909.

Tres sonets amorosos dedicats a I. M., inserts en els números de 10 de desembre de 1874, 15 de janer y 15 de febrer de 1875.

Un sonet traduït del portugués, número de 31 de mars de 1875.

Quatre sonets considerats com poetas. Discurs llegit a l'Ateneo Barcelonés la nit del 23 d'abril de 1875, en una solemne sessió celebrada en honor a la memoria de Cervantes; en qual acte hi prengueren part il·lustres personalitats, entre elles en Milà y Fontanals, qui llegí un estudi considerant a l'immortal autor de la castellana com el més humanitari; estudi per cert no inclòs en les seves obres completes. El discurs den Menéndez se publicà en la "Miscelánea" de 23 d'abril y primer de maig de 1874, y fou també reproduït en el número extraordinari de la "Catalina" de 4 de setembre de 1909.

"Obres inédites de Cervantes, sacadas de edicions de la biblioteca Colombiana, com nueras ilustracions sobre la vida del autor y el "Quijote", por el Excelentísimo Sr. D. Adolfo de Castro. Estudi crítich publicat en els números 12-16 y 18-19 del any II de la "Miscelánea", corresponents als mesos de juny-setembre de 1874. Parlat d'aquest estudi, en LA VEU de primer de setembre de 1909, demem aquestes paraules:

"Aquelles planes, datades en maig y juny de 1874 y dictades pel calorós entusiasme y l'impenitència d'una joventut estudiosa y sedenta de goigs espirituals, coven ja'l germen de les extraordinaries qualitats que'l geni den Menéndez ha anat potenciant en sa llarga y fecunda vida d'escriptor; l'agraciat acometivitat del vigorós polemista de "La Ciencia Española", la prodigiosa erudició y sagacitat crítica del docte historiador dels "Heterodoxos Españoles", dels "Poetas líricos castellanos" y dels "Orígenes de la Novela", Vestit brillant y tiff del incomparable comentarista y expositor de les idees esteticas. S'hi endevina ben bé en aquells capítols que'l castellà acas més gloriós que han conegut els sigles consagra en la seva adolescència a una obra sobre l'escriptor castellà eternament vivent en el món civilisat."

Si després de fer recort d'aquests joventuts escrits den Menéndez, y encara de molts altres tampoq citats per en Bonilla, com els dos estudis crítichs premiats en 1874 en el certamen de la "Ilustración Española y Americana", l'un sobre el "Maestro Fernán Perez de Ojeda", l'altre el "Magnifico Caballero Pedro Mexia", publicats respectivament en els números de 8 y 15 de mars de 1875 y 30 de janer y 22 de febrer de 1876 de la mateixa "Ilustración"; examinem les anotacions bibliogràfiques del fascicle del senyor Bonilla, tot-just en la página primera podrem observar no pochels defectes que abans hem senyalat.

En efecte; en el primer treball que anota "Pedro de Valencia", transcrit ab no gaire fidelitat l'epígraf de "A. untament biogràfic y bibliogràfic de Pedro de Valencia", ab que aquest article, que havia de formar part de la "Biblioteca de Traduccions" que's proposava publicar en Menéndez, aparegué dins la "Revista histórica latina", publicació mensual de ciencias històriques d'aquesta ciutat, any II, llibre IX y X, pàgs. 247-254 y 302-305, corresponents a setembre y octubre de 1875. L'estudi sobre la poesia den Laverde Ruiz: "Noticias para la historia de nuestra métrica", etc., l'anota dies vegades com si fossin dos treballs diferents, quan en realitat es un de sol publicat en 1876 en el volum V de la "Revista Europea"; y l'any següent produït en "La Tertulia de Santander"; en la cita de la tesis doctoral "La Novela entre los latinos", únicament fa constar que en 1875 s'imprimí en la ciutat de Santander, sense consignar que forma un fascicle de 72 pàgines de 22 x 17 cms. y que constitueix un estudi

del "Satyricon" de Petroni y de "Les Metamorfosis" d'Ovidi; deis "Estudios críticos sobre escritores montañeses", primer llibre del gran polígraf, no menciona el número de pàgines ni'l capítols y apèndixs que conté; de la serie d'articles "Los jesuitas en Italia" y altres dos treballs que cita a continuació, no fa constar la revista ni l'època en que foren publicats.

Aquests erros y omissions que poden notarse en la primera página de la "Bibliografía" de qu'es ocupem, junt ab altres defectes d'ordre cronològich y la manca de mètode en les anotacions, continuen en la página que segueix y les restants del fascicle. Com fóra llarg retreure tots els seus defectes, ens limitarem a senyalar alguns dels més importants referents a qualgues obres importants.

LA CIENCIA ESPAÑOLA. — D'aquesta obra el senyor Bonilla anota la tercera edició, de 1897-99, a seguir de citar, no gas massa fidelment, els articles publicats en 1876 en la "Revista Europea", que aplegats més tart en volum apart constitueixen la primera edició de la mateixa, de la qual, així com també de la segona, el senyor Bonilla únicament fa constar els respectius títols y anys de publicació, que per cert apareixen esmentats.

En una bibliografia degudament feta després d'anotar esmentats els indicats article-cortes de 1876 y el capítol que, segons el primitiu plan, devia servir d'introducció a la "Historia de los Heterodoxos españoles", alla vora projecte se faria constar que de l'apèndix d'aquests treballs, més unes addicions a les cartes II y IV, y un pròlech den Laverde Ruiz, l'any següent, 1877, sen feu un petit volum de XIX + 298 pàgines ab el títol de "Polémicas, indicaciones y proyectos sobre la Ciencia española". Aixímateix se faria constar que suprimí el capítol sobre los heterodoxos, però ab l'adició d'una segona part formada per diferents articles-cortes den Menéndez publicats en "La España Católica" y la "Revista de España", dos articles y una carta den Pidal, una altra carta den Laverde y una nota final, en 1879 se publicà una nova edició ab el títol definitiu de "La Ciencia Española", formant un volum de XXXIII + 470 pàgines de 21 x 13 1/2 cms. Y finalment, faria constar que en 1887-89 se feu la tercera edició en tres volums, que, ab més detalls dels que acostuma, anota el senyor Bonilla.

Una bibliografia feta així, o en forma semblant, memoria seguit la gènesi y metamorfosis d'aquesta obra, que tingué son començ en la carta "Indicaciones sobre la actividad intelectual de España durante los tres últimos siglos", publicada en la "Revista Europea" de 30 d'abril de 1876, y tindrà son coronament en les importantíssimes addicions ab que apareixerà dins la col·lecció de les obres completes den Menéndez.

HORACIO EN ESPAÑA. — Les anotacions que fa en Bonilla dels treballs y edicions d'aquest precós llibre, son una desgracia.

La "Estrofa a Horacio", publicada en el número de 23 d'abril de 1877 de la repetida "Revista Europea" ab la data de 2 de janer d'aquell any—després reconfirmada per la de 28 de desembre de 1876—en Bonilla la cita al començ de la página 6 (segona del text) abans de les cartes y articles sobre "La Ciencia Española", publicats en aquesta revista durant els mesos d'abril-octubre de 1876. Li passa inadvertit l'estudi: "Traduccions castellanas de Horacio, un dels més interessants del llibre, publicat en la "Revista Europea", any IV, volum IX, números 108-112, corresponents als dies 13, 20, 27 de maig, y 3 y 10 de juny de 1877, y tampoq fa referencia del darrer capítol "Últim logre", datat a 8 de janer de 1877 y insertat en la citada revista, volum X, núm. 182 de 19 d'agost del mateix any.

Per la manca de mètode ab que es estat feta aquesta bibliografia, així com el llibre de "La Ciencia Española", en Bonilla l'anota a seguir de mencionar els estudis que constitueixen la primera edició, l'"Horacio en España" (l'anota entre'l llibre de 1885, any en que aparegué la segona edició, de la qual sol fa constar que forma part de la "Colección de escritores castellanos", el número de pàgines que té cada un dels dos volums de que consta, y el judici den Valera que precedeix el primer. De la primera edició no menciona l'any de publicació y sols diu que conté quatre estudis publicats en la "Revista Europea", però sense citarlos y passant per alt la remarcable "Epístola a Horacio" que la precedeix y el capítol "Último logre" que hi ha al final.

HISTORIA DE LOS HETERODOXOS, XOS Y ARNALDO DE VILANOVA. — Cap observació tenim de fer a la nota referent a la "Historia de los Heterodoxos españoles", però en la de la monografia sobre Arnaldo de Vilanova, publicada en 1879, potest tindrà de ferse constar que son les primícies d'aquella, constituint ab la adició de cinch documents més a l'apèndix, el capítol III del llibre tot del volum primer de la famosa obra, que tot de bon mague al aparèixer per primera vegada en 1880-82, y tament en Menéndez està revivint y augmentant considerablement, posant y contribució de la seva tasca la prodigiosa erudició y sabiesa adquirida durant aquests trenta anys transcorreguts desde que va aparèixer la primera edició.

HISTORIA DE LAS IDEAS ESTÉTICAS. — Respecte d'aquesta obra, capollavor de les den Menéndez, en tenem que hauria sigut més acurat anotar primerament els vults volums de la primera edició y a seguir senyalar les anotacions y mètode que consta y el títol en la tradició dels cinch primers, que quedaren convertits en sis. Ademes, així com se fa constar que'l volum primer de la segona edició conté la introducció a l'obra y abasta el període hispà-romà, deuria també consignar-se que'l volum del tomo IV—per les addicions introduïdes després que ac primers volums, devingut el VII de la col·lecció—trata de les idees esteticas a Alemanya en el sigle XIX; quel volum que segueix, en la primera part s'ocupa de les d'Anglaterra y a part de la página 137 comença a historiar les de França; y quel novè, darrer dels publicats fins ara, conté la historia del romanticisme francès, estudi insuperable en el qual el marvellós talent de crítich y d'escriptor den Menéndez assoleix la màxima intensitat.

Com ja'ns hem allargat més de 60 regular posem punt al present article, que ab facilitat podíem prolongar considerablement designant encara per un enfilat d'observacions a les anotacions de les demés obres den Menéndez y retrayent qualgues pròlech y no poch articles publicats en diverses revistes, no cients per en Bonilla. Però ferho no'ns caldria sinó seguir consultant les nostros notes, aplegades y ordenades fa

Conferencia den Dionís Puig

Pluja artificial o pous al cel

Com ja varem dir en anteriors edicions, el nostre benivolunt company y estimat amich en Dionís Puig va donar dies enara, al Ateneu del districte segon, una notabilíssima conferencia sobre la pluja artificial.

Heusaquí en síntesis el notable treball den Dionís Puig:

A pesar de trobar-se la península ibérica quasi voltada pels mars, el seu clima es sech y sense pluja, essent al Mediterrani el més poderós enemic de la flora patria.

Les terres de Nevada, Viah, Colorado, Arizona y California, s'estan lliurant del jou de la serrallada baromètrica del Pacífich nord, que les esterilitava ab el seu ambient abrassador y avuy ja tenen la pluja fecundant; però nosaltres som incansos de lluitar contra la tirania de la serrallada baromètrica del Atlàntich nord, que'ns ogega entre calices y paramals.

El propòsit meu es la demostració de la racionalitat de la pluja artificial, basant-me en el principi fonamental de que no es funció de temperatura, sino que es conseqüència d'acció mecànica.

mes de tres anys al preparar la edició homagatge de les obres completes del Menéndez i Pelayo, iniciada a la nostra ciutat arran de la vinguda de l'insigne polígraf al cas de l'homagatge de 1908 a la memòria del seu oncle, el nostre amic i fundador, el Sr. Menéndez i Pelayo. Edició que causés independència de la voluntat dels iniciadors i patrocinadors impossibilitats per a realitzar-la, però per pas a la edició Suárez, adés començada a publicar.

J. ROIG.

Encara'l godonisme

Sota aquest mateix títol publicà LA VEU no fa molt temps un article sobre el descobert, sense excepció del casisme igualadí, sense parió a Catalunya.

La malaltia és crònica i el malalt va vivint per l'art de la magia que tan bé dominen els elements godonistes.

Avui, com sempre, al escriure aquest article, volem fer-ho ben serenament i sense atacs personals ni apassionaments.

A Barcelona, per exemple, hi passa un cas juncal: la voluntat llerossista preval, contra dret, en el ministeri.

En el districte d'Igualada, de un cas així de concupiscència del dret, la gent ni se'n dona.

Heus-aquí tmes nostros:

Ajuntament de Sallavimera. — Des de 1909 han sovintejat actes falsos, s'han inventat juntes, s'ha jugat a eleccions tot aquest temps; s'han donat certificats i recaptats s'han donat responsabilitats davant dels tribunals, però no sabem que fins ara els falsaris hagin sigut castigats ni, com hem dit, s'ha lograt tenir un regim municipal legítimament elegit pel vot del poble.

Darrerament, quan semblava que s'havia conseguit posar-hi terme, ha vingut el ministeri de la Governació i fargant, fargant en l'acte de proclamació de candidats feta en el mes de novembre darrer, ha lograt llegir-hi un motiu suficient per anular com anul·la els efectes d'una elecció municipal i ha lograt tenir un regim municipal legítimament elegit pel vot del poble.

Darrerament, quan semblava que s'havia conseguit posar-hi terme, ha vingut el ministeri de la Governació i fargant, fargant en l'acte de proclamació de candidats feta en el mes de novembre darrer, ha lograt llegir-hi un motiu suficient per anular com anul·la els efectes d'una elecció municipal i ha lograt tenir un regim municipal legítimament elegit pel vot del poble.

Així de banda i annul·la les eleccions darrer de novembre passat, foren convocades les que havien de celebrar-se en 31 de març prop-passat.

El diumenge anterior havia de tenir lloc la proclamació de candidats, perquè així ho disposa la llei i perquè el senyor governador ho manava ben concretament en la convocatoria.

Com ja teníem nostros amics de Sallavimera, la Junta dels Cens no va constituir-se; el president i company de Junta, sense alçar cap excusa que justificava la seva absència, no comparegueren per a que tingués efecte la proclamació de candidats. L'endemà tanmateix se constituí la Junta per no presentarse el president i els seus companys. Segurament que ho tindrien tot previst: esperaven un descuit del poble i el diumenge, senyor que hi hagi cap llei que ho justifiqui, tingut lloc la reunió de segona convocatoria per procedir a la proclamació de candidats.

Com tindrà lloc l'aplicació de l'article 29 de la llei? Així era'l problema.

Els godonistes presentaren dues propostes: l'element popular va presentar-ne quatre. Totes les proposicions degueren ser rebudes, i amb tres dels regidors que devien elegir-se en lloc del mon podia tenir aplicació l'article 29 de la llei.

Però, a Sant Pere Sallavimera, son possibles moltes coses: la Junta refusà tres proposicions de candidats i proclamà únicament a tres dels seus proposats. Així, sent tres els candidats solament proclamats i tres els regidors a elegir-se, podria la Junta proclamar definitivament regidors i disposar, en conseqüència, que no tindrà lloc la elecció convocada pel diumenge següent. Tot això consta de documents notorials que hem tingut ocasió d'examinar.

Els perjudicats, que ho son tots els del poble, fora trets godonistes que hi han, feren desseguida la corresponent denuncia al jutjat d'instrucció i a la Junta provincial, per a les responsabilitats a que hi hagi lloc i veurem lo que passa: els fets van prou documentats per a que ningú pugui dubtar-ne.

Y ademes han demanat la nul·litat a la comissió provincial: suposem que haurà estat, o serà acordada. No es possible res més; però els godonistes seguiran governant contra la voluntat popular. Recorran al ministeri de la Governació, el qual també, per força, no tardarà a més d'hora, a resons, contingui, haurà de resoldre per la nul·litat.

Davant d'un estat així de coses, semblava lo natural que's posaria cura, molt cura, en el nomenament de regidors interns, però el senyor Godó es diputat ministerial i el nomenament s'ha escapat en favor dels únics godonistes en condicions pròpies que's troben a Sant Pere Sallavimera, entre ells, el president de la Junta municipal del Cens, l'home de la famosa pensada que, dona lloc a que la nul·litat de la elecció hagi d'ésser declarada forçosament. ¿Comentaríem? Hem dit que no volem fer-ne.

Ajuntament d'Odena. — Des de l'abril de 1909 que, de recurs en recurs, els godonistes d'Odena han conseguit el govern i l'administració del poble com a resultat de la voluntat popular, simulant tota classe de procediments vi-nuperables.

Tot ho han posat a prova els elements godonistes. Tots els dels anteriors necessaris, que no mentim per que se'n hagi parlat ja molt i perquè no volem molestar al lector a qui li bastarà segurament començar el fet fútil de que aquell poble no ha lograt tanpoch en quatre anys constituir el propi Ajuntament. Ara havien de ferse noves eleccions i ens havem pogut enterar de que fins al ministeri de la Governació, tement alguna nova sorpresa, alguna nova burla de la llei, no ha pogut menys que intervenir, donant instruccions al senyor governador per evitar-ho. La elecció de regidors s'és feta d'acord amb l'article 29 de la llei, però feta, gràcia que transcorren el període de responsabilitats i que arriba a constituir-se al últim l'Ajuntament del poble d'Odena; serà molt que no's preparin els godonistes algun procediment de nova invenció.

Després d'exposar uns fets semblants, cal solament esperar que, per part de les autoritats, s'hi visqui sempre allera quan de procediments d'aquell districte deguin entendre.

EQUIS.

Polítics

"Medianias y eminencias"

Així se titula un article d'El Correo Español, en el qual se diu que, aquesta maravella del art que's diu «Orfeó Català», està composta per una massa que no es de professors, sinó, obrers y obreres, que tenen un molt elemental coneixement del solfeig i una veu regularment afinada. Però que per damunt de sa mitjana cultura musical y de llurs mitjanes cordes vocals, hi tenen una afició que toca'ls límits del apassionament, tenen una voluntat y una constancia fora de tota ponderació; tenen un director

il·lustre que posa en l'obra tot son cos, tota la seva ànima...

Tant el director com els orfeonistes tenen en la empresa artística una, per dir-ho així, una estabilitat que fa que un y altres s'entenguin y se comprenen.

Per què en la política, en la governació del Estat, no podríem tenir una cosa semblant? Per a tenir un Govern y una administració de primer ordre no calen eminències; n'hi hauria prou ab que a una regular aptitud s'hi unís una voluntat, un entusiasme, una estabilitat semblants a les que informen l'esperit del «Orfeó Català».

Varies

— Ab el tren exprés d'ahir al matí van arribar de Madrid els nostres estimats amics don Francesch Cambó y don Antoni Par, els quals van dir que en realitat caldria pujar de tot les entusiastes relacions que, del triomf del nostre Orfeó Català a Madrid, fan els diaris madrilenys.

— El diputat provincial nostre benllogat amic don Joaquim Cabot y Rovira, que des del 15 del mes de març a Madrid ab sa família, no tornarà a Barcelona fins a darrers d'abril o a primers de maig.

— Diumenge a la Joventut Regionalista de Sabadell se farà la sessió inaugural de curs. Promet revestir molta importància.

Lliga de Senyores per l'Acció Catòlica

Lliga de Compradores

Quin goig se sent al veure que prospera y s'extenx una idea tan ben dirigida com la d'una Lliga de Senyores.

Aquest és el que sentim les senyores de la Lliga de Compradores quan comencem a veure les primeres proves de que l'idea se va extenxent y de que la Lliga de Barcelona pot donar resultats pràctics com els d'altres nacions.

Adhesions de respectables entitats; comunicacions d'industrials autoritzats per a fer públics les bones condicions de les cases; el brillant èxit de la primera conferència a la que tan nombrosos senyors de la Lliga de Barcelona, com els d'altres nacions.

Adhesions de respectables entitats; comunicacions d'industrials autoritzats per a fer públics les bones condicions de les cases; el brillant èxit de la primera conferència a la que tan nombrosos senyors de la Lliga de Barcelona, com els d'altres nacions.

Adhesions de respectables entitats; comunicacions d'industrials autoritzats per a fer públics les bones condicions de les cases; el brillant èxit de la primera conferència a la que tan nombrosos senyors de la Lliga de Barcelona, com els d'altres nacions.

Adhesions de respectables entitats; comunicacions d'industrials autoritzats per a fer públics les bones condicions de les cases; el brillant èxit de la primera conferència a la que tan nombrosos senyors de la Lliga de Barcelona, com els d'altres nacions.

Adhesions de respectables entitats; comunicacions d'industrials autoritzats per a fer públics les bones condicions de les cases; el brillant èxit de la primera conferència a la que tan nombrosos senyors de la Lliga de Barcelona, com els d'altres nacions.

Adhesions de respectables entitats; comunicacions d'industrials autoritzats per a fer públics les bones condicions de les cases; el brillant èxit de la primera conferència a la que tan nombrosos senyors de la Lliga de Barcelona, com els d'altres nacions.

Adhesions de respectables entitats; comunicacions d'industrials autoritzats per a fer públics les bones condicions de les cases; el brillant èxit de la primera conferència a la que tan nombrosos senyors de la Lliga de Barcelona, com els d'altres nacions.

Adhesions de respectables entitats; comunicacions d'industrials autoritzats per a fer públics les bones condicions de les cases; el brillant èxit de la primera conferència a la que tan nombrosos senyors de la Lliga de Barcelona, com els d'altres nacions.

Adhesions de respectables entitats; comunicacions d'industrials autoritzats per a fer públics les bones condicions de les cases; el brillant èxit de la primera conferència a la que tan nombrosos senyors de la Lliga de Barcelona, com els d'altres nacions.

Adhesions de respectables entitats; comunicacions d'industrials autoritzats per a fer públics les bones condicions de les cases; el brillant èxit de la primera conferència a la que tan nombrosos senyors de la Lliga de Barcelona, com els d'altres nacions.

Adhesions de respectables entitats; comunicacions d'industrials autoritzats per a fer públics les bones condicions de les cases; el brillant èxit de la primera conferència a la que tan nombrosos senyors de la Lliga de Barcelona, com els d'altres nacions.

Adhesions de respectables entitats; comunicacions d'industrials autoritzats per a fer públics les bones condicions de les cases; el brillant èxit de la primera conferència a la que tan nombrosos senyors de la Lliga de Barcelona, com els d'altres nacions.

Adhesions de respectables entitats; comunicacions d'industrials autoritzats per a fer públics les bones condicions de les cases; el brillant èxit de la primera conferència a la que tan nombrosos senyors de la Lliga de Barcelona, com els d'altres nacions.

Adhesions de respectables entitats; comunicacions d'industrials autoritzats per a fer públics les bones condicions de les cases; el brillant èxit de la primera conferència a la que tan nombrosos senyors de la Lliga de Barcelona, com els d'altres nacions.

Adhesions de respectables entitats; comunicacions d'industrials autoritzats per a fer públics les bones condicions de les cases; el brillant èxit de la primera conferència a la que tan nombrosos senyors de la Lliga de Barcelona, com els d'altres nacions.

Adhesions de respectables entitats; comunicacions d'industrials autoritzats per a fer públics les bones condicions de les cases; el brillant èxit de la primera conferència a la que tan nombrosos senyors de la Lliga de Barcelona, com els d'altres nacions.

Adhesions de respectables entitats; comunicacions d'industrials autoritzats per a fer públics les bones condicions de les cases; el brillant èxit de la primera conferència a la que tan nombrosos senyors de la Lliga de Barcelona, com els d'altres nacions.

Adhesions de respectables entitats; comunicacions d'industrials autoritzats per a fer públics les bones condicions de les cases; el brillant èxit de la primera conferència a la que tan nombrosos senyors de la Lliga de Barcelona, com els d'altres nacions.

Adhesions de respectables entitats; comunicacions d'industrials autoritzats per a fer públics les bones condicions de les cases; el brillant èxit de la primera conferència a la que tan nombrosos senyors de la Lliga de Barcelona, com els d'altres nacions.

Adhesions de respectables entitats; comunicacions d'industrials autoritzats per a fer públics les bones condicions de les cases; el brillant èxit de la primera conferència a la que tan nombrosos senyors de la Lliga de Barcelona, com els d'altres nacions.

Adhesions de respectables entitats; comunicacions d'industrials autoritzats per a fer públics les bones condicions de les cases; el brillant èxit de la primera conferència a la que tan nombrosos senyors de la Lliga de Barcelona, com els d'altres nacions.

Adhesions de respectables entitats; comunicacions d'industrials autoritzats per a fer públics les bones condicions de les cases; el brillant èxit de la primera conferència a la que tan nombrosos senyors de la Lliga de Barcelona, com els d'altres nacions.

Adhesions de respectables entitats; comunicacions d'industrials autoritzats per a fer públics les bones condicions de les cases; el brillant èxit de la primera conferència a la que tan nombrosos senyors de la Lliga de Barcelona, com els d'altres nacions.

Adhesions de respectables entitats; comunicacions d'industrials autoritzats per a fer públics les bones condicions de les cases; el brillant èxit de la primera conferència a la que tan nombrosos senyors de la Lliga de Barcelona, com els d'altres nacions.

Adhesions de respectables entitats; comunicacions d'industrials autoritzats per a fer públics les bones condicions de les cases; el brillant èxit de la primera conferència a la que tan nombrosos senyors de la Lliga de Barcelona, com els d'altres nacions.

Adhesions de respectables entitats; comunicacions d'industrials autoritzats per a fer públics les bones condicions de les cases; el brillant èxit de la primera conferència a la que tan nombrosos senyors de la Lliga de Barcelona, com els d'altres nacions.

Adhesions de respectables entitats; comunicacions d'industrials autoritzats per a fer públics les bones condicions de les cases; el brillant èxit de la primera conferència a la que tan nombrosos senyors de la Lliga de Barcelona, com els d'altres nacions.

Adhesions de respectables entitats; comunicacions d'industrials autoritzats per a fer públics les bones condicions de les cases; el brillant èxit de la primera conferència a la que tan nombrosos senyors de la Lliga de Barcelona, com els d'altres nacions.

Adhesions de respectables entitats; comunicacions d'industrials autoritzats per a fer públics les bones condicions de les cases; el brillant èxit de la primera conferència a la que tan nombrosos senyors de la Lliga de Barcelona, com els d'altres nacions.

Adhesions de respectables entitats; comunicacions d'industrials autoritzats per a fer públics les bones condicions de les cases; el brillant èxit de la primera conferència a la que tan nombrosos senyors de la Lliga de Barcelona, com els d'altres nacions.

Adhesions de respectables entitats; comunicacions d'industrials autoritzats per a fer públics les bones condicions de les cases; el brillant èxit de la primera conferència a la que tan nombrosos senyors de la Lliga de Barcelona, com els d'altres nacions.

Adhesions de respectables entitats; comunicacions d'industrials autoritzats per a fer públics les bones condicions de les cases; el brillant èxit de la primera conferència a la que tan nombrosos senyors de la Lliga de Barcelona, com els d'altres nacions.

Adhesions de respectables entitats; comunicacions d'industrials autoritzats per a fer públics les bones condicions de les cases; el brillant èxit de la primera conferència a la que tan nombrosos senyors de la Lliga de Barcelona, com els d'altres nacions.

Adhesions de respectables entitats; comunicacions d'industrials autoritzats per a fer públics les bones condicions de les cases; el brillant èxit de la primera conferència a la que tan nombrosos senyors de la Lliga de Barcelona, com els d'altres nacions.

Adhesions de respectables entitats; comunicacions d'industrials autoritzats per a fer públics les bones condicions de les cases; el brillant èxit de la primera conferència a la que tan nombrosos senyors de la Lliga de Barcelona, com els d'altres nacions.

Adhesions de respectables entitats; comunicacions d'industrials autoritzats per a fer públics les bones condicions de les cases; el brillant èxit de la primera conferència a la que tan nombrosos senyors de la Lliga de Barcelona, com els d'altres nacions.

Adhesions de respectables entitats; comunicacions d'industrials autoritzats per a fer públics les bones condicions de les cases; el brillant èxit de la primera conferència a la que tan nombrosos senyors de la Lliga de Barcelona, com els d'altres nacions.

Adhesions de respectables entitats; comunicacions d'industrials autoritzats per a fer públics les bones condicions de les cases; el brillant èxit de la primera conferència a la que tan nombrosos senyors de la Lliga de Barcelona, com els d'altres nacions.

Adhesions de respectables entitats; comunicacions d'industrials autoritzats per a fer públics les bones condicions de les cases; el brillant èxit de la primera conferència a la que tan nombrosos senyors de la Lliga de Barcelona, com els d'altres nacions.

Adhesions de respectables entitats; comunicacions d'industrials autoritzats per a fer públics les bones condicions de les cases; el brillant èxit de la primera conferència a la que tan nombrosos senyors de la Lliga de Barcelona, com els d'altres nacions.

Adhesions de respectables entitats; comunicacions d'industrials autoritzats per a fer públics les bones condicions de les cases; el brillant èxit de la primera conferència a la que tan nombrosos senyors de la Lliga de Barcelona, com els d'altres nacions.

Adhesions de respectables entitats; comunicacions d'industrials autoritzats per a fer públics les bones condicions de les cases; el brillant èxit de la primera conferència a la que tan nombrosos senyors de la Lliga de Barcelona, com els d'altres nacions.

Adhesions de respectables entitats; comunicacions d'industrials autoritzats per a fer públics les bones condicions de les cases; el brillant èxit de la primera conferència a la que tan nombrosos senyors de la Lliga de Barcelona, com els d'altres nacions.

Adhesions de respectables entitats; comunicacions d'industrials autoritzats per a fer públics les bones condicions de les cases; el brillant èxit de la primera conferència a la que tan nombrosos senyors de la Lliga de Barcelona, com els d'altres nacions.

Adhesions de respectables entitats; comunicacions d'industrials autoritzats per a fer públics les bones condicions de les cases; el brillant èxit de la primera conferència a la que tan nombrosos senyors de la Lliga de Barcelona, com els d'altres nacions.

Adhesions de respectables entitats; comunicacions d'industrials autoritzats per a fer públics les bones condicions de les cases; el brillant èxit de la primera conferència a la que tan nombrosos senyors de la Lliga de Barcelona, com els d'altres nacions.

Adhesions de respectables entitats; comunicacions d'industrials autoritzats per a fer públics les bones condicions de les cases; el brillant èxit de la primera conferència a la que tan nombrosos senyors de la Lliga de Barcelona, com els d'altres nacions.

Adhesions de respectables entitats; comunicacions d'industrials autoritzats per a fer públics les bones condicions de les cases; el brillant èxit de la primera conferència a la que tan nombrosos senyors de la Lliga de Barcelona, com els d'altres nacions.

Adhesions de respectables entitats; comunicacions d'industrials autoritzats per a fer públics les bones condicions de les cases; el brillant èxit de la primera conferència a la que tan nombrosos senyors de la Lliga de Barcelona, com els d'altres nacions.

Adhesions de respectables entitats; comunicacions d'industrials autoritzats per a fer públics les bones condicions de les cases; el brillant èxit de la primera conferència a la que tan nombrosos senyors de la Lliga de Barcelona, com els d'altres nacions.

Adhesions de respectables entitats; comunicacions d'industrials autoritzats per a fer públics les bones condicions de les cases; el brillant èxit de la primera conferència a la que tan nombrosos senyors de la Lliga de Barcelona, com els d'altres nacions.

Adhesions de respectables entitats; comunicacions d'industrials autoritzats per a fer públics les bones condicions de les cases; el brillant èxit de la primera conferència a la que tan nombrosos senyors de la Lliga de Barcelona, com els d'altres nacions.

Adhesions de respectables entitats; comunicacions d'industrials autoritzats per a fer públics les bones condicions de les cases; el brillant èxit de la primera conferència a la que tan nombrosos senyors de la Lliga de Barcelona, com els d'altres nacions.

Adhesions de respectables entitats; comunicacions d'industrials autoritzats per a fer públics les bones condicions de les cases; el brillant èxit de la primera conferència a la que tan nombrosos senyors de la Lliga de Barcelona, com els d'altres nacions.

Adhesions de respectables entitats; comunicacions d'industrials autoritzats per a fer públics les bones condicions de les cases; el brillant èxit de la primera conferència a la que tan nombrosos senyors de la Lliga de Barcelona, com els d'altres nacions.

Adhesions de respectables entitats; comunicacions d'industrials autoritzats per a fer públics les bones condicions de les cases; el brillant èxit de la primera conferència a la que tan nombrosos senyors de la Lliga de Barcelona, com els d'altres nacions.

Adhesions de respectables entitats; comunicacions d'industrials autoritzats per a fer públics les bones condicions de les cases; el brillant èxit de la primera conferència a la que tan nombrosos senyors de la Lliga de Barcelona, com els d'altres nacions.

Adhesions de respectables entitats; comunicacions d'industrials autoritzats per a fer públics les bones condicions de les cases; el brillant èxit de la primera conferència a la que tan nombrosos senyors de la Lliga de Barcelona, com els d'altres nacions.

Adhesions de respectables entitats; comunicacions d'industrials autoritzats per a fer públics les bones condicions de les cases; el brillant èxit de la primera conferència a la que tan nombrosos senyors de la Lliga de Barcelona, com els d'altres nacions.

Adhesions de respectables entitats; comunicacions d'industrials autoritzats per a fer públics les bones condicions de les cases; el brillant èxit de la primera conferència a la que tan nombrosos senyors de la Lliga de Barcelona, com els d'altres nacions.

Adhesions de respectables entitats; comunicacions d'industrials autoritzats per a fer públics les bones condicions de les cases; el brillant èxit de la primera conferència a la que tan nombrosos senyors de la Lliga de Barcelona, com els d'altres nacions.

Adhesions de respectables entitats; comunicacions d'industrials autoritzats per a fer públics les bones condicions de les cases; el brillant èxit de la primera conferència a la que tan nombrosos senyors de la Lliga de Barcelona, com els d'altres nacions.

Adhesions de respectables entitats; comunicacions d'industrials autoritzats per a fer públics les bones condicions de les cases; el brillant èxit de la primera conferència a la que tan nombrosos senyors de la Lliga de Barcelona, com els d'altres nacions.

Adhesions de respectables entitats; comunicacions d'industrials autoritzats per a fer públics les bones condicions de les cases; el brillant èxit de la primera conferència a la que tan nombrosos senyors de la Lliga de Barcelona, com els d'altres nacions.

Adhesions de respectables entitats; comunicacions d'industrials autoritzats per a fer públics les bones condicions de les cases; el brillant èxit de la primera conferència a la que tan nombrosos senyors de la Lliga de Barcelona, com els d'altres nacions.

Adhesions de respectables entitats; comunicacions d'industrials autoritzats per a fer públics les bones condicions de les cases; el brillant èxit de la primera conferència a la que tan nombrosos senyors de la Lliga de Barcelona, com els d'altres nacions.

Adhesions de respectables entitats; comunicacions d'industrials autoritzats per a fer públics les bones condicions de les cases; el brillant èxit de la primera conferència a la que tan nombrosos senyors de la Lliga de Barcelona, com els d'altres nacions.

Adhesions de respectables entitats; comunicacions d'industrials autoritzats per a fer públics les bones condicions de les cases; el brillant èxit de la primera conferència a la que tan nombrosos senyors de la Lliga de Barcelona, com els d'altres nacions.

Adhesions de respectables entitats; comunicacions d'industrials autoritzats per a fer públics les bones condicions de les cases; el brillant èxit de la primera conferència a la que tan nombrosos senyors de la Lliga de Barcelona, com els d'altres nacions.

Adhesions de respectables entitats; comunicacions d'industrials autoritzats per a fer públics les bones condicions de les cases; el brillant èxit de la primera conferència a la que tan nombrosos senyors de la Lliga de Barcelona, com els d'altres nacions.

Adhesions de respectables entitats; comunicacions d'industrials autoritzats per a fer públics les bones condicions de les cases; el brillant èxit de la primera conferència a la que tan nombrosos senyors de la Lliga de Barcelona, com els d'altres nacions.

Adhesions de respectables entitats; comunicacions d'industrials autoritzats per a fer públics les bones condicions de les cases; el brillant èxit de la primera conferència a la que tan nombrosos senyors de la Lliga de Barcelona, com els d'altres nacions.

Adhesions de respectables entitats; comunicacions d'industrials autoritzats per a fer públics les bones condicions de les cases; el brillant èxit de la primera conferència a la que tan nombrosos senyors de la Lliga de Barcelona, com els d'altres nacions.

Adhesions de respectables entitats; comunicacions d'industrials autoritzats per a fer públics les bones condicions de les cases; el brillant èxit de la primera conferència a la que tan nombrosos senyors de la Lliga de Barcelona, com els d'altres nacions.

Adhesions de respectables entitats; comunicacions d'industrials autoritzats per a fer públics les bones condicions de les cases; el brillant èxit de la primera conferència a la que tan nombrosos senyors de la Lliga de Barcelona, com els d'altres nacions.

Adhesions de respectables entitats; comunicacions d'industrials autoritzats per a fer públics les bones condicions de les cases; el brillant èxit de la primera conferència a la que tan nombrosos senyors de la Lliga de Barcelona, com els d'altres nacions.

Adhesions de respectables entitats; comunicacions d'industrials autoritzats per a fer públics les bones condicions de les cases; el brillant èxit de la primera conferència a la que tan nombrosos senyors de la Lliga de Barcelona, com els d'altres nacions.

Adhesions de respectables entitats; comunicacions d'industrials autoritzats per a fer públics les bones condicions de les cases; el brillant èxit de la primera conferència a la que tan nombrosos senyors de la Lliga de Barcelona, com els d'altres nacions.

Adhesions de respectables entitats; comunicacions d'industrials autoritzats per a fer públics les bones condicions de les cases; el brillant èxit de la primera conferència a la que tan nombrosos senyors de la Lliga de Barcelona, com els d'altres nacions.

Adhesions de respectables entitats; comunicacions d'industrials autoritzats per a fer públics les bones condicions de les cases; el brillant èxit de la primera conferència a la que tan nombrosos senyors de la Lliga de Barcelona, com els d'altres nacions.

Adhesions de respectables entitats; comunicacions d'industrials autoritzats per a fer públics les bones condicions de les cases; el brillant èxit de la primera conferència a la que tan nombrosos senyors de la Lliga de Barcelona, com els d'altres nacions.

Adhesions de respectables entitats; comunicacions d'industrials autoritzats per a fer públics les bones condicions de les cases; el brillant èxit de la primera conferència a la que tan nombrosos senyors de la Lliga de Barcelona, com els d'altres nacions.

DIORAMA
 Avny, dimecres, dues estrenes: «Artorio lleva a paseo su mujer», «El hogar de Salsalano».—
 Exit: «La voz del niño», «Conegunda tiene celos»
 y otros de gran exit.

ha durat fins a les dues de la tarda.
Els turcs han sigut rebuts, ab grans
pèrdues.
Els italians han tingut 7 morts y 70
ferits.

Quantes informacions se fassin y quantes acrituts s'apliquin al Govern. Quan arribi el moment oportú per a fer-ho se publicarà una nota oficial y en

La família reyal també aplaudeix.
La ovació és inextinguible. Ha durat un
quart d'hora, no cessant els visques a

Demanda a les farmacies

E. Prat de la Riba

La Nacionalitat Catalana

SEGONA EDICIÓ

Un vol. de 152 pag., de 20 x 13
cm., en excel·lent paper verge

Edició popular: 50 cts.

Ab cobertes a dues tints
y el retrat de l'autor: 1 pla.

DE VENDA EN LLIBRERIES Y FOSFOR
DIPÓSIT EN AQUESTA ADMINISTRACIÓ

Diputació

El **Bulletí Oficial** corresponent al dia d'ahir publica la convocatòria a les sessions del **acord** periodisme semestral ordinari.

S'ha disposat que no s'ingressin els **pagaments** i adorns de la capella de Sant Jordi ab objecte de que estiguin arreglats per al dia de la celebració del matrimoni del diputat provincial don Antoni Sansalvador ab la bella i distingida senyoreta donya Pilar Llorens Campeny.

Aquest acte, com ja vàrem dir, se celebrará el dia dos del prop-venent mes de maig. Benetó hi ha unit el doctor don Frederich Clascar, i, acompanyant dels testimonis per part del senyor don Enrich Prat de la Riba i don Domingo Martí i Julià, i per part de la núvia don Francisco Torró i don Joan Estada.

S'ha reunit la minoria radical per parlar de la conducta que seguirà en el present període de sessions.

Demà hi haurà la tercera sessió de la Comissió Provincial corresponent a la present setmana.

El P. Lluís Folguera, escollit, ha estat a la Diputació per invitar al senyor Prat de la Riba al acte inaugural de la tombola Corma.

Municipi

Varies notícies. L'arquitecte municipal ha demanat que s'abonin als empleats de la secció primera de U. y O. els passatges de trens, quan treballen en punts distants.

Avui a mitjana, se celebrará a Cà la Ciutat la subasta per la impressió del pressupost de 1912.

S'ha demanat la instal·lació de una garita a la plaça de Medinaceli per aixopugar-hi el guarda-passeig allí de servei.

El fill d'un, a la tinença de Sant Martí, hi haurà una reunió d'alcaldes de barri i que des de dispensari per preparar la campanya sanitària.

Uns venedors del mercat de Sant Josep van estar a l'Alcaldia a manifestar el seu temor de que les obres de millora, si s'han per subasta, els ocasionaran perjudicis perquè tardaran en realitzar-se.

El tinent alcalde del districte III senyor Matons ha ordenat varis rebons de la Reforma convertits en dipòsits d'escombraries.

La tinença del districte IV demana als ninyons Basili Puig Palau, Joan Marcos Bull i Joan Soler Arriaga, del reemplac de 1910; Enric Baró Giner, Josep de Fornys i Bordas i Ramon Marín, del de 1911, per a que personalment, o representats en legal forma, compareguin el dia 26 del corrent, de deu a dotze, a dita tinença, Aragó, 311, primer, per exposar els descomptes que estimen pertinents en els respectius expedients de pròfich que se'ls segueix per incomparecència al acte de la revisió d'escomptes d'engany.

La subasta per l'adquisició de materials de rajolar i similars de material destinats al servei general d'edificaments i treball de la brigada de cementiris, pel preu màxim de 5.000 pessetes, se celebrará a Cà la Ciutat, el pròxim dia 29, a les dotze.

La Comissió de Cementiris, sabent que:

contra les ordres repetidament donades, hi ha emplaçats que exigeixen propina, els ha fet a saber que tot aquell que fassi culpable d'aquesta falta serà desistit al instant.

L'alcalde ha suspès d'empleu y sou a un municipal perquè sembla que s'ha dedicat a posar pasquins revolucionaris pel districte X, en ocasió d'haver begut un xich més de lo regular.

Demà, dijous, dia 25, a les cinc de la tarda, el director del Parc zoològic, senyor Darder, donarà una conferència pública, il·lustrada ab gran número de projeccions, sobre piscicultura, a la sala d'actes de l'Acadèmia de Ciències y Arts, oferta per la Junta Directiva de aquella institució, al objecte de vulgaritzar coneixements útils y profitosos per a la repoblació dels nostres rius y estanys.

Musicals

"Schola Orpheonica"

Notable y interessant va ser el concert que aquesta entitat donà diumenge al Teatre Principal per cumplir ab els seus socis protectors, als quals la sessió era dedicada.

Aquest Orfeó, creat ab elements modestos en son principi, ha anat creixent en termes que avuy es fa entitat de força y de poder, gracies especialment a les energies y treball de son director senyor Marcet y demés que la guien. Gracies an això, ha pogut atreure a una de les obres capitals de Beethoven, fent sentir el "Credo" de la seva famosa "Missa Solemnis", que estrenà a Barcelona fa alguns anys l'Associació Musical.

El fragment és d'una dificultat pasmosa; car, tant per part del cor com de les solistes y orquestra que hi intervinguen, passen de lo corrent, especialment el primer, els grups que s'han de vencer. Això vol dir que els elements deuen ésser formidables per executar-se, y la "Schola" compta sols ab ses propies forces y les de la orquestra del "Circo Musical Bohemí" que, malgrat sa indubitable bona voluntat, és nuch d'aficiionats. Devia, donchs, aquesta agrupació ressentir-se de la debilitat de son organisme que s'indica per la falta de conjunt. Hent no obstant, do fer l'elogi del cor per lo que representa sa integritat, encoratjant a fi de que segueixi en son estudi y's mantingui tot ballador, en la seguretat de que assolirà lo que desitja.

En la primera part, allí hont ell sol podia esplayarse y eren ademés les obres d'altra índole, l'Orfeó s'hi portà més que bé, just y decidit, presentant les tres seccions una massa il·luminada y exacta, en forma que, en la execució de "La Senyera", don Marcet, "Himnemes", don Neguera, "Montanyes regalades", don Sancho Martín, "A Nature", d'Esquerri, "Oli que bon cop", de Lasus, y "Sota del Olmo", don Morena, no turen més que lloances a favor de tots.

També en l'interpretació de les obres de Saint-Saens, Mendelssohn y Pedrell, la "Schola" y son mestre Marcet s'hi guanyaren justos aplaudiments, venentse clarament l'entusiasme ab que segueixen avançant la corporació.

En la segona part, en Marcet y en Pedrell executaren "Adagi de la tercera Simfonia", de Mendelssohn; "Pastorales", de Gounand, y "Romans", de Mozart, que obtingueren l'aprovació de tot hom.

La "Schola Orpheonica" repetirà diu-

mejorament el mateix programa, en concert a porta oberta per al públic.

"Academia Granados"

En aquest local se donà diumenge, a la tarda, el concert que, en altre lloch, haviem anunciat de música al camerero. La sessió fou d'allò més ràpida; tot just hi hagué descanç d'una part a l'altra, a fi d'entendre en hora hàbil per desxar temps als executants de pendre el tren per la tornada.

El formaven un doble quintet, de corda y d'instrument de vent, tots professors de talla y de gust exquisit, però el genre de música que cultivaven. Així pogueren interpretar l'Octeto, de Schubert; "Quartet", de Mozart, y "Septima", de Beethoven, ab una cura que deixaria, sens dubte, bon report entre la concurrencia que devotament escoltava. Les dites obres especialment primeres foren dites ab gran experiencia, ja que's fonien els instruments formant un conjunt notabilíssim; en el "Quartet" sobretot s'hi notà el bon consors ab l'oboe. En quant al "Septima", si bé fou tocat ab desembarc, no conseguí el mateix refinament, pascer a causa de la pressa a que's subjectava la sortida.

L'auditori no sortí gratament impresionat.

Borsa

Cambis facilitats per la Casa J. Marsana Sol y Fills

Barcelona 23 d'abril.

Sessió del mati

Operacions Queda

4 1/2 Interior fi de mes. 8470 8471 8472 p

Ac. F. C. N. Espanya fi mes. 92 8480 8481 p

Alc. F. C. de mes. 9785 9786 9787 p

Premi del or

(Preus de compra)

Alfons. 635 per 100

Unica y mitges unicas. 675

Quatre d'unes. 695

Quatre d'unes. 695

Quatre d'unes. 695

Quatre d'unes. 695

Quatre d'unes. 695

Quatre d'unes. 695

Quatre d'unes. 695

Quatre d'unes. 695

Quatre d'unes. 695

Quatre d'unes. 695

Quatre d'unes. 695

Quatre d'unes. 695

Quatre d'unes. 695

Quatre d'unes. 695

Quatre d'unes. 695

Quatre d'unes. 695

Quatre d'unes. 695

Quatre d'unes. 695

Quatre d'unes. 695

Quatre d'unes. 695

Quatre d'unes. 695

Quatre d'unes. 695

Quatre d'unes. 695

Quatre d'unes. 695

Quatre d'unes. 695

Quatre d'unes. 695

Quatre d'unes. 695

Quatre d'unes. 695

Quatre d'unes. 695

Quatre d'unes. 695

Quatre d'unes. 695

Quatre d'unes. 695

Quatre d'unes. 695

Quatre d'unes. 695

Quatre d'unes. 695

Quatre d'unes. 695

Quatre d'unes. 695

Quatre d'unes. 695

Quatre d'unes. 695

Quatre d'unes. 695

Quatre d'unes. 695

Quatre d'unes. 695

Quatre d'unes. 695

Quatre d'unes. 695

Quatre d'unes. 695

Quatre d'unes. 695

Quatre d'unes. 695

Quatre d'unes. 695

Quatre d'unes. 695

Quatre d'unes. 695

Quatre d'unes. 695

Quatre d'unes. 695

Quatre d'unes. 695

Borsa de Madrid

Tanca Oficial

Telegrama de los 3/4.

4 por 100 Interior complet. 8470

4 por 100 Interior fi mes. 8471

4 por 100 Interior fi mes. 8472

4 por 100 Interior fi mes. 8473

4 por 100 Interior fi mes. 8474

4 por 100 Interior fi mes. 8475

4 por 100 Interior fi mes. 8476

4 por 100 Interior fi mes. 8477

4 por 100 Interior fi mes. 8478

4 por 100 Interior fi mes. 8479

4 por 100 Interior fi mes. 8480

4 por 100 Interior fi mes. 8481

4 por 100 Interior fi mes. 8482

4 por 100 Interior fi mes. 8483

4 por 100 Interior fi mes. 8484

4 por 100 Interior fi mes. 8485

4 por 100 Interior fi mes. 8486

4 por 100 Interior fi mes. 8487

4 por 100 Interior fi mes. 8488

4 por 100 Interior fi mes. 8489

4 por 100 Interior fi mes. 8490

4 por 100 Interior fi mes. 8491

4 por 100 Interior fi mes. 8492

4 por 100 Interior fi mes. 8493

4 por 100 Interior fi mes. 8494

4 por 100 Interior fi mes. 8495

4 por 100 Interior fi mes. 8496

4 por 100 Interior fi mes. 8497

4 por 100 Interior fi mes. 8498

4 por 100 Interior fi mes. 8499

4 por 100 Interior fi mes. 8500

4 por 100 Interior fi mes. 8501

4 por 100 Interior fi mes. 8502

4 por 100 Interior fi mes. 8503

4 por 100 Interior fi mes. 8504

4 por 100 Interior fi mes. 8505

4 por 100 Interior fi mes. 8506

4 por 100 Interior fi mes. 8507

4 por 100 Interior fi mes. 8508

4 por 100 Interior fi mes. 8509

4 por 100 Interior fi mes. 8510

4 por 100 Interior fi mes. 8511

4 por 100 Interior fi mes. 8512

4 por 100 Interior fi mes. 8513

4 por 100 Interior fi mes. 8514

4 por 100 Interior fi mes. 8515

4 por 100 Interior fi mes. 8516

4 por 100 Interior fi mes. 8517

4 por 100 Interior fi mes. 8518

4 por 100 Interior fi mes. 8519

4 por 100 Interior fi mes. 8520

4 por 100 Interior fi mes. 8521

4 por 100 Interior fi mes. 8522

4 por 100 Interior fi mes. 8523

4 por 100 Interior fi mes. 8524

4 por 100 Interior fi mes. 8525

4 por 100 Interior fi mes. 8526

4 por 100 Interior fi mes. 8527

4 por 100 Interior fi mes. 8528

4 por 100 Interior fi mes. 8529

4 por 100 Interior fi mes. 8530

4 por 100 Interior fi mes. 8531

4 por 100 Interior fi mes. 8532

4 por 100 Interior fi mes. 8533

4 por 100 Interior fi mes. 8534

4 por 100 Interior fi mes. 8535

4 por 100 Interior fi mes. 8536

4 por 100 Interior fi mes. 8537

4 por 100 Interior fi mes. 8538

4 por 100 Interior fi mes. 8539

4 por 100 Interior fi mes. 8540

4 por 100 Interior fi mes. 8541

4 por 100 Interior fi mes. 8542

4 por 100 Interior fi mes. 8543

4 por 100 Interior fi mes. 8544

4 por 100 Interior fi mes. 8545

82'25, Port 1910-911 y 912 105'75, Fo-

mento de Obras y Construcciones 99'25

y Compañia de Coches y Automóviles

99'50.

Acciones, complet. Valladolid a Medina

Rioseco 27, Olor a Girona 49, Prefectos

Rematados Teléfonos 51 a 51'12 y Hu-

llera Española 154.

Franchos resten a 7'10. Lluers 27.

Ressen a 27'05.

Madrid continúa elevando: Plates 489.

Interior 84'82 ab 85 complet, 84'80, 77.

A les cinc hores el Borsí tanca: In-

terior 84'77 p, Norts 98'85 d, Alacants

97'30 d, Orenses 23'75 ops, Andalusos

66'70 p, y Plates 95'90 operacions.

De la tanc del mati a l'actua

se port 0'02 de Interior 0'05 de Norts,

0'20 de Alacants y 0'05 de Andalusos.

Coneixem de Madrid: Lluers 27'02,

Plates 47'95, y darrer de Renda 84'80.

Paris tanca: Exterior 94'75, Norts 462,

Alacants 454, Andalusos 312 y Plates

448.

Es 0'25 menys d'Exterior, igual que

dilluns de Plates y 2 franchos y mitg

de Norts, 4 de Alacants y 2

de Andalusos.

La paritat ab franchos a 7 demostra

que estem a cambi de Norts, Andalusos

y Plates.

Tanquen a Paris les Rendres, millo-

rades del 0'45 la Francesa, 93'07; 0'05

la Russa del 908, 106'45; 0'15 la del

909, 101'50, y 0'22 la Turca, 89'47.

De les mines porden 15 franchos el